

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 23, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

No. 17 SOUTH BOSTON, MASS., BALANDŽIO (APRIL) 29, 1959 Atskiro numerio 54-TIEJI METAI
"Keleivio" Telefonas: AN 8-3071 Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879 Kaina 10 Centų

Valstybės Sekretorius Herter Vyksa į Paryžių Tartis

Tarsis su Anglij, Prancūzų ir Vokiečių Užsienių Reikalų Ministeriais dėl Derybų su Rusais; Pasitarimai Prasišėdama Trečiadienį; Numatoma, Kad Susitarimas Bus Pasiektas, Skirtumai Pažiūrose Jau Esą Sumažėję.

Šį pirmadienį valstybės sekretorius Herter, kurį pereiną savaitę senatas vienin-gai patvirtino naujoms pa-reigoms, išvyko į Paryžių tartis su Anglijos, Prancūzijos ir vakarinės Vokietijos užsienių reikalų ministeriais dėl suderinimo Vakarų valstybių pažiūrų į derybas su rusais.

Kartu su valstybės sekretoriu išvyko jo patarėjai ir įvairūs specialistai. Laukiama, kad derybos bus sėkmingos ir Vakarų politika bus suderinta. Taip spėjama iš pasitarimų, kurie iki šiol buvo vedami Londono tarp valstybių diplomatų. Skirtumai pažiūrose esą jau sumažėję.

Derybos su rusais prasi-dės gegužės 11 d. Ženevoje. Pradžioje tarsis tik užsienių reikalų ministeriai, o pas-kui, jei jų pasitarimas pasi-rodytų nors šiek tiek vaisin-gas, tai tada rinksis "viršū-nių" konferencija, apie ku-rios laiką ir vietą ir darbų tvarką susitaris užsienių rei-kalų ministeriai.

Rusai šį pirmadienį irgi "tarsis" su savo satelitais Varšuvoje, kad galėtų kal-bėti ne tikrai už save, bet ir už visus bolševikiškus kras-tus gegužės 11 d. ir vėliau viršūnių konferencijoj. Ru-sams "susitarimas" su savo satelitais nesudarys jokių sunkumų — rusai ką pasiū-lys, tas ir praeis.

Vakarų valstybės susi-tarimas yra sunkesnis. Ypač Anglija turi skirtingų pažiū-rų į derybų su rusais svarbą ir tikėjosi iš tų derybų dide-lių dalykų. Kitos Vakarų valstybės deda mažiau vil-čių į derybas ir mažiau yra linkusios daryti bet kokias nuolaidas rusams.

Alžyro Rinkimai Jau Pasibaigė

Visame Alžyro krašte į-vyko savivaldybių rinkimai, kuriuose europiečiai ir ma-gometonys balsavo lygiomis teisėmis. Didelė dauguma savivaldybių po rinkimų tu-rės magometonų vadovybes. Rinkimuose dalyvavo ir mo-tery.

Bendrai rinkimuose pir-mon vieton iškilo nuosai-kieji žmonės. Magometonai ir europiečiai pradeda bo-dėtis karu ir laukiam, kad po rinkimų santykiai tarp Alžyro įvairių tikybų ir tau-tybių žmonių pagerės.

Arabų sukilėliai ir euro-piečių kraštutinių dešinių-jų boikotas tik iš dalies su-trūkdė rinkimus kai kuriose vietose.

Šv. Lauryno Kelias Jau Atidarytas

Šv. Lauryno vandens ke-lias iš Atlanto vandenyno į didžiuosius ežerus Ameri-kos širdyje jau baigtas kasti ir jau atidarytas praeitą še-tadienį. Kelios dešimtys lai-vų jau plaukia iš Montre-alio į didžiuosius ežerus.

Šv. Lauryno kanalo ofi-cialinis atidarymas įvyks vasarą, dalyvaujant prezi-dentui Eizenhoweriui ir Anglijos karalienei Elzbie-tai.

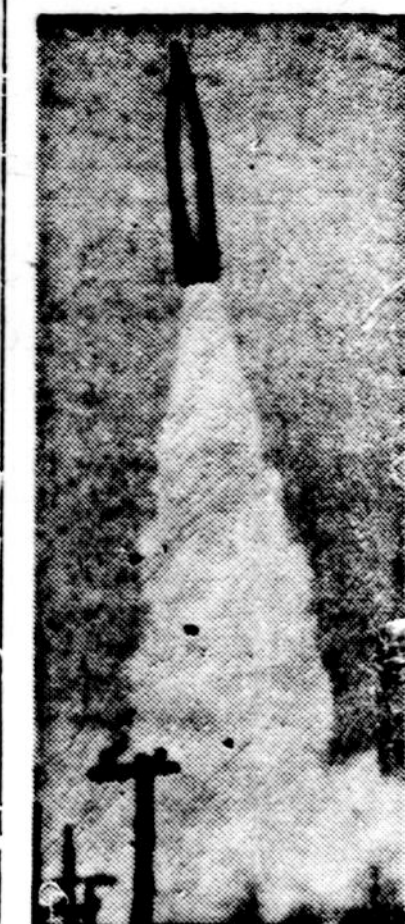
Šv. Lauryno kanalas buvo kasamas 5 metus ir kainavo 475 milijonus dolerių. Dau-giausiai išlaidų turėjo Ka-nada. Prie kanalo kasimo dirbo 15,000 darbininkų. Dabar didieji vandenynų laivai galės plaukti į Chica-go, Detroitą, Clevelandą ir kitus didžiųjų ežerų uostus.

KINŲ KOMUNISTŲ NAUJAS PREZIDENTAS

Kinų komunistų "liaudies kongresas", savo rūšies pa-rlamentas, išrinko valstybės prezidentu Liu-Šao-čį, buv-usį kinų unijų viršininką ir komunistų teoretiką. Mao Tse-tung iš prezidento pa-traukė, bet ir toliau lieka partijos vadu, o tai reiškia, kad jis ir toliau bus aukščiausias kinų dik-tatorius.

Kinų komunistai dabar labai daug reikalauja apie Ti-betą ir smerkia visus savo kaimynus, kurie tik drįsta pasisakyti už Tibeto laisvę.

NEPAVYKO

Laivyno šeštoji raketa Polaris, kuri turėtų pakilti 500 mylių, bet, pakilusi 50 mylių, sprogo.

FIDEL CASTRO NIUJORKE

Buvęs Kubos sukilėlių vadas, dabar jos vadžios gal-va Fidel Castro dabar lankosi Amerikoje. Čia ji mato-mo atvykus į Niujorką. Balandžio 25 ir 26 dienomis jis buvo ir Bostone. Iš čia jis išvyko į Montrealį.

Varšuvos Sutarties Valstybės "Tariasi"

Šį pirmadienį Varšuvoje pradeda posėdžiauti "Varšuvos sutarties" valstybių užsienių reikalų ministeriai. Dalyvauja Sovietų Rusija ir visi jos satelitai Europoje, kurie pasirašė Varšuvos ka-rišką sutartį 1955 metais. Jokių tikrų pasitarimų Varšuvoje nebus, satelitai išklaušys Maskvos valdovų pranešimo ir paskelbs nuta-rimą, kokį Maskva ras rei-kinga paskelbti prieš Že-nevos keturių didžiųjų mi-nisterių derybas gegužės 11 d.

Varšuvos suvažiavime da-lyvauja ir komunistinė Ki-nija, kuri nėra Varšuvos su-tarties narė, bet dalyvauja suvažiavime, kad parodytų savo solidarumą su kitais komunistiniais kraštais.

DEMOKRATAI STOVES UŽ PILIEČIŲ TEISES

Demokratų partijos na-cionalinio komiteto pirmi-ninkas P. M. Butler sako, kad partija neatsisakys nuo pilietinių teisių ir stovės už tai, kad toks įstatymas būtų sustiprintas. Bet kartu jis pastebėjo, kad partija ne-mes iš savo eilių tų žmonių, kurie yra priešingi pilietinių teisių įstatymui, tik neleis jiems diktuoti partijos po-litikos.

DORCHESTERIO GAISRE SUDEGĖ 8 NAMAI

Sekmadienį, balandžio 26 d., Dorchesterio sudegė 8 namai, 110 žmonių paliko be pastogės. Raudonasis kryžius ir miesto butų tar-nyba rūpinasi paskubom su-rasti sudegusių namų nuo-mininkams naujus, kad ir laikinus butus.

Tibetas Dar Nėra Visai Numalšintas

Kinų komunistai pereitą savaitę skelbė, kad jie nu-galėjo Tibeto sukilėlius, 2,000 jų užmušė ar sugavo, bet savaitės gale iš Tibeto vėl atėjo žinių, kad net sos-tatinėje Liasoje žmonių bruz-dėjimas prieš kinus okupan-tus vis dar vyksta.

Kinijoje rengiama daug protestų mitingų prieš Indi-ją, o Indijoj žmonės viso-kiais būdais reiškia savo simpatijas Tibeto sukilė-liams.

Indijos vadas Nehru tur-ėjo pasitarimą su pabėgusiu iš Tibeto Dalai-Lama. Indi-jos vadas sako, kad kinų ko-munistai, jei jie nori, gali siūsti savo pasiuntinius pas Dalai-Lamą ir su juo tartis dėl Tibeto autonomijos. In-dija pasisako už Tibeto au-tonomiją, bet praktiškai ne-ka tegali ir tenori Tibetui padėti.

ANGLŲ LĖKTUVAS SU PASLAPTIM DINGO

Anglų lėktuvus su 12 vy-rų įgulos skrido iš Anglijos į Australiją ir pakelėje, ne-toli Sovietų Turkijos sienos, kur tai dingo. Lėktuvo ieško anglų, turkų, amerikiečių ir iranėčių lėktuvai. Yra pa-vojaus, kad lėktuvas buvo rusų numuštas, nors rusai sakosi nieko apie tą lėktu-vą nežina.

Lėktuvus dingo maždaug toje vietoje, kur pernai ru-denį rusai nušovė amerikie-čių lėktuvą su 17 vyrų įgu-la. Anglų lėktuvus gaben-o į Australiją svarbias atomi-nės bombos dalis, kuri ruo-šiamasi vėliau sprogdinti Australijoje.

Linčiuotojai Pagavo Kalinamą Negrą

Poplarville, Miss., kelioli-ka žmonių nakčia išbriovė į vietos kalėjimą ir išsivežė iš jo vieną negrą, Mac C. Parker 23 metų, kuris buvo kaltinamas išprievartavęs vieną baltą moterį. Primuš-tas negras buvo išvilktas iš kalėjimo, įmestas į automo-bilį ir kur tai išgabentas.

Vietos policija ir federa-linė policija dabar ieško grobiku ir pagrobtojo ne-gro. Policija mano, kad grobikai įtartai negrą kur nors nužudė.

Negras Parker turėjo būti teisiamas šį pirmadienį už moters išprievartavimą, bet ar jis buvo kaltas ar ne, taip ir lieka neišsiaiškinta. Jį ap-kaltino išprievartautoji mo-teris, atpažino jį iš būrio ki-tų negrų, bet pats Parker gynėsi tą prasižengimą pa-daręs.

Nuo 1955 m. Amerikoje nebebuvo linčiavimo atsi-tikimų.

Chruščiovas Atmeta Prezidento Siūlymą

Sovietų Rusijos diktato-rius Chruščiovas atsakė į prezidento E. Eisenhowerio laišką dėl atominių ginklų bandymų uždraudimo. Pre-zidentas siūlė, kad būtų nors dalinai sustarta atominių ginklų bandymus uždrausti, būtent: kad iki 30 mylių aukštumos bombų sprogdinimas būtų uždraustas, o ki-ti bandymai (po žeme, po jūromis ir virš žemės atmo-sferos) būtų palikti aptari vėlesniam laikui, kada ga-lima bus susikalbėti dėl kon-trolės.

Chruščiovas tą pasiūlymą atmeta. Jis reikalauja už-drausti visokius bandymus ir visur, bet dėl tarptautinės kontrolės vis dar nenori priimti Vakarų valstybių siūlymų. Užburtas ratas taip ir lieka užburtas.

Senatas Vėl Priėmė Darbo Įstatymą

Senatas šeštadienį 90 bal-sų prieš 1 priėmė taip vadi-namą Kennedy bilių apie u-nijų tvarkymą. Senate į tą įstatymą buvo įrašyta eilė pataisymų, apie unijų tvar-kymą. Senate į tą įstaty-mą buvo įrašyta eilė patai-symų, kurie siekia užtikrinti unijų narių teises santykiuo-se su unijų vadovybe. Pats senatorius Kennedy buvo į-nešęs svarstyti kiek švelnes-nį įstatymo projektą.

Dabar įstatymą svarstys atstovų rūmai ir dar abejo-jama, ar tuose rūmuose įsta-tymas praeis, nes pramon-i-ninkai norėtų daug griež-tesnio įstatymo.

Senate prieš įstatymą ba-l-savo tik republikonų sena-torius Goldwater, bene deš-i-niausias iš senatorių, iš Ari-zonos.

Indijos Vadas Nehru Kaltina Komunistus Dėl Tibeto

Indijos Vadas Pasipiktinęs Kinų Komunistų Melais ir Už-sipuldinėjimais Prieš Indiją; Sako. Tibeto Sukilime Dalyvavo Ne Tikrai "Reakcininkai"; Tikisi, Kad Santykiai Su Kinija Pagerės, Bet Įspė-ja, Kad Tas Prikliauso ir Nuo Kinijos.

Kareiviai Saugo Kentucky Kasyklas

Rytinėj Kentucky valsti-jos dalyje anglų kasyklo-se kilo streikas. Kasyklų sa-avininkai bandė kasti anglis su streiklausių pagalba, o unijos nariai tam bandė priešintis.

Kad išvengtų kraujo pra-liejimo Kentucky gubernato-rius pasiuntė į kasyklų sri-tį nacionalinės gvardijos da-linius, bet pirm negu ka-riai atvyko Ashlo Coal kom-panijos kasykloje kilo gais-ras, kuris darbą nutraukė. Policija mano, kad gaisras buvo tyčia pakurtas.

Gincas Kentucky kasyk-lose jau eina 7 savaitės. Per tą laiką jau buvo eilė susi-kiimų tarp stereikuojan-čių mainierių ir streiklau-čių.

Kubos Vadas Castro Išvyko Jau Namu

New Yorko ir Bostono policija atsiduso lengviau, kai Kubos revoliucinis va-das Fidel Castro sekmadienį išvyko į Kanadą ir iš ten namo. Policija per 11 dienų turėjo nemažai darbo sau-goti Castro gyvybę nuo vi-sokių galimų pasikėsintojų.

Bostone saugumo sumeti-mais buvo atšaukta didžiulė vakarienė Fidel Castro gar-tėi, o jo kelionė lėktuvu iš Bostono į Kanadą buvo pa-greitinta. Policija tiek New Yorko tiek ir kitur gavo ne-mažai įspėjimų, kad prieš Castro gyvybę bus daroma pasikėsinimas, todėl jo ap-saugai buvo sukurta ant ko-jų daugybė policininkų.

NEUZSIMUSĖ

Sitas 3 metų berniukas Chi-cagoje iškrito iš antro auk-što ir tik šiek tiek susižei-dė galvą ir veidą. Jis juo-kias ligoninėj tėvo glėbyje.

Kareiviai Saugo Kentucky Kasyklas

Šį pirmadienį Indijos va-das Jawaharlal Nehru pada-rė pareiškimą parlamente, kuriame kaltina kinų komu-nistus, kad jie "vartoja šal-tojo karo kalbą neatsižvelg-dami nei į teisybę, nei į pa-dorumą". Indijos vadas ka-tik grįžo iš pasimatymo su Tibeto pabėgusiu dvasišku ir svietišku valdovu Dalai-Lama ir iš pasikalbėjimo su juo patyrė, kad Dalai-La-mos pabėgimas buvo jo pa-ties sprendimu daromas ir jokie "reakcininkai" jo ne-privertė bėgti, kaip tai skelbia kinų komunistai. Ir viešas pareiškimas apie įvy-kius Tibete buvo padarytas paties Dalai-Lamos, o ne ko-kių ten Indijos valdininkų, kaip kinai prasimano.

Savo pareiškime Indijos vadas sakė, kad Tibeto su-kilime prieš kinus dalyvavo ne tikrai reakcininkai ir vi-suomenės viršūnės, bet ir ki-ti to krašto gyventojai, gin-dami savo šalies nepriklau-somybę nuo kinų.

Kaip kinai komunistai kalba apie Indiją, ją kaltin-dami, kad ji kišasi į "Kini-jos vidaus reikalus" (Tibe-tą), matyti iš tokio vieno kinų komunistų kongreso nario pareiškimo. Jis sakė: "Virš 600,000,000 kinie-čių tauta visai nėra silpna. Ji niekada neleis, kad kvai-los kiaušės kištų savo snu-kips į jos gražų daržą".

Tos "kvaivos kiaušės" tai Indijos žmonės, kurie pro-testuoja prieš Tibeto auto-nomijos sumindžiojimą į purvą. Prieš tokias kalbas ir prasimanymus Indijos va-das ir protestavo. Indijos vadas priminė kinų komu-nistams, kad "koegzisten-cija" tarp įvairių socialinių sistemų kraštų yra būtina ir ji buvo sutarta tarp Indijos ir Kinijos, bet kinai tą visai užmiršo, kada jie nori pasi-teisinti dėl Tibeto skerdynių.

Jau daug tūkstančių Ti-beto politinių pabėgėlių peržengė sieną į Indiją ir randa tame krašte prieglau-dą. Kovos Tibete dar nėra baigtos, bet Tibeto kariai mažai begali turėti vilties apsiginti nuo kinų armijų.

NASSERIS VEL KALTINA

Egipto diktatorius Nasse-rius ir vėl kaltina Sov. Rusi-ją, kad ji per savo agentus komunistus nori viešpatauti Viduriniuose Rytuose. Taip kalbėjo Nasseris balandžio 25 d. po to, kai gavo 20 pus-lapių asmeninį laišką iš Chruščiovo. Matomai, Chru-ščiovo laiškas neįtikino Na-serio, kad Maskvos drau-gystė yra širdinga...

Kubos demokratija

Amerikoje lankėsi Kubos naujos vyriausybės vadasi Fidel Castro. Jis čia tarėsi su mūsų vyriausybės nariais ir, atrodo, spėjo atlikti net išpažinti pas lietuviškus pranciškonus Brooklyne, nes jų vienuolių laikraštis "Darbininkas" žino apie jį tokių dalykų, kuriuos šiaip žmogui gana sunku yra sužinoti.

Kubos vadas F. Castro čia viešai sakė, kad jis nėra ir niekada nebuvo komunistas, bet laisvai samdomas pranciškonas p. Sužiedėlis sako, kad Castro yra komunistas. Profesorius Sužiedėlis nurodo net eilę šaltinių savo tvirtinimui paremti, bet bešališkam žmogui tie šaltiniai kažkaip nieko nepasako. Jei tikėti, ką nuverstas diktatorius ir jo šalininkai apie jį nuvertusius sako, tai galima daug nesamonių prikalbėti. Mūsų vienuolių spaudai supaprasti paduosime čia kelias ištraukas iš "D." apie F. Castro ir jo sudarytą vyriausybę. "D." rašo:

"Jeigu (diktatorių Batistą) galima buvo pakaltinti, kad jis dėjęs su sukčiais, krovusiais pinigais, tai antrasis (diktatorius Castro) nuo 1948 m. dėjęs su maistininkais, krovusiais krūvas lauvų. Pirmajam talkino juodieji padugnių gengsteriai, antrajam —raudonieji tarptautiniai kriminalistai. Šiomis dienomis Fidel Castro visai aiškiai parodė, kas slėpė jo vešioje barzoje: įsakė mokyklose dėstyti marksizmą... Niekas iki šiol dar neapskaitė, kiek buvo nužudyta žmonių (po Castro laimėjimo) be jokio teismo ir kaltės įrodymo... Kuboje sutikti kaip "išvaduotojai" barzduoti vyrai... dabar barzdas jau skutasi iki raudonumo... Posūkis į komunizmą per daug aiškus iš pačių sukilių vadų, jų vartojamų metodų ir veiklos. Pasidarė aišku ir patiems Kubos gyventojams, kurie "barzduočius" sutiko labai entuziastingai. Entuziastų skaičius tik per 3 mėnesius iš 90 procentų nukrito iki 52. Tiek populiarumo jau nebeteko Fidel Castro".

Tokiais ir panašiais žodžiais vienuolyno barzduočiai rodo savo neapykantą Kubos barzduočiams. Tai primena kadaise Lietuvos krikščionių demokratų rodytą neapykantą demokratinei Sleževičiaus vyriausybei, nors koks reikalas lietuviškiems vienuoliams taip draskytis dėl Kubos, sunku pasakyti. Gal todėl, kad jų artimi vienminčiai dar taip neseniai rėmė Batistos ir jo "sukčių" valdžią?

Jei toli nuo Kubos kai kurie žmonės taip širdingai neapkenčia Kubos naujųjų įvykių, tai galima suprasti, jog ir pačioje Kuboje naujai valdžiai priešininkų netrūk. Netrukus priešininkų, netrūk ir tokių "rėmėjų", kaip komunistai, kurie bandys palaikyti naująją valdžią taip, kaip virvė laiko pakartą žmogų. Kubos demokratija stovi prieš nelengvus bandymus. Sunkiausiai įveikiami bus ekonominiai sunkumai, nors netrūk ir visokių kitokių.

Kuba yra turėjusi nemažai rinkimų ir neva demokratiškų vyriausybų, bet tikrumoje demokratija ten yra naujas ir dar neišbandytas dalykas. Nauja vyriausybė turi pradėti veik iš nieko. Jai reikia ir valstybės aparatas stipriai valyti nuo senų laikų palikimo, ypač nuo korupcijos, ir teismai pertvarkyti, ir įvairios reformos (žemės ir pramonės) vykdyti ir viską tą reiks daryti mažai raštingame krašte, kur dabar jau 700,000 bedarbių laukia skubios pagalbos. Darbas milžiniškas ir reikalaujantis daug laiko, patyrimo, kapitalų ir kantrybės. Ar pasiseks tas padaryti? Atsakymo į tą klausimą niekas nežino.

Demokratija yra geriausia tvarka, ypač ji gera darbo žmonėms, bet demokratijos įgyvendinimas nėra lengvas dalykas ir Kubos sąlygose tas bus ypatingai sunku padaryti. Bet nebandžius ir nekovojančios demokratijos niekur nieks nebūtų turėjęs. Linkėtina ir Kubos tautai ryžtis, bandyti ir visomis išgalėmis ginti savo teises prieš visokius priešus: nuo juodųjų klerikalų iki veidmainiškų komunistų. Jei Kubos žmonės pasiduos komunistų demagogijai, juos po kiek laiko ir vėl pajungs kariška diktatūra sąjungoje su vyskupais ir vienuoliais.

Apžvalga

KEPTŲ KARVELIŲ DAR NĖRA

Bolševikų "Laisvė" deda laiską iš Lietuvos, kuriame giminaitė rašytoja švelniai pasityčioja iš bolševikuojančių savo giminaičių čia Amerikoje. Laiskė aiškina "pagal liniją", kad Lietuvoje viskas gera, gyvenimas žengia pirmyn ir t. t. ir tarp kitko tame laiske skaitome:

"Prisimenu, kai kūrėsi kolūkiai. Vieni organizavosi su noru, o kiti ėjo su nepasitikėjimu, gailėjosi savo menkų ūkių vien dėl to, kad nežinojo, kaip ten naujuose bus... Jūs, be abejonės, žinote, kad mūsų šalis užsibrėžė per artimiausius metus pavyti ir net pralenkti Ameriką... O žinote yra dar kitokių (žmonių), kurie norėtų, kad jiems, nieko nedirbant, kristų kepti karveliai. To, žinoma, pas mus dar nėra. Dirbti visiems reikia..."

Vadinasi, kepti karveliai dar nekrenta, reikia dirbti. Dar reikia vyti ir kada nors,

pralenkti Ameriką. Ir svarbiausia, laiško rašytoja patvirtina, kad žmonės į kolchozus buvo varomi prievarta, "gailejosi savo menkų ūkių", "nepasitikėjo" pažadais. Bet norėjo ar nenorėjo, o į kolchozus buvo suvaryti ir šiandien, praėjus dešimčiai metų, dar yra kolchozų, dėl kurių vyriausybė turi imtis "rimtų priemonių", kad jie nemerdytų, kad žemės ūkis pakiltų. O bolševikai vis plepa, kad į kolchozus žmonės ėjo laisva valia...

Idomu, ar bolševikuojančios lietuvės čia Amerikoje supranta tokio paprasto laiško pasityčiojimą iš jo lengva pėdiško tikėjimo? Jam sako, kad keptų karvelių DAR nėra, bet kada nors bus ir tada, po medžiui atsigulęs, galėsi išsižiojęs gulėti, o kepti karveliai iš Chruščiovo malonės kris tau į

RIMTAI TARIASI

Naujasis valstybės departamento sekretorius Christian Herter (kairė) ir senato užsienių reikalų komisijos pirmininkas William Fulbright.

Gintaro paslaptys

Gintaras Vadinamas Baltijos Jūros Aukso; Jis Davė Žmonėms Pirmą Supratimą Apie Elektrą; Gintaras Parodo Kokie Gyviai ir Augalai Buvo Žemėje Prieš 50 Milijonų Metų; Gintaras — Sukietėję Medžių Gyvsakiai — Dar Ne Visas Savo Paslaptis Atidengė.

Baltijos jūros pakraščiuose, ypač pietrytinėje jūros dalyje, lietuvių ir senprusių gyventame ar dar gyvenamame pajūryje, randamas gintaras, kurį visi, turbūt, esame matę, ar bent apie jį girdėję. Gintaro žmonėms nereikėjo ieškoti, pati jūra jį išmeta į krantą ir žmonėms tik reikėjo pasilenkti ir tą jūros dovaną pasiimti. Kadaise gyvenau Klaipėdoje. Po didesnių audrų aš ten vykdavau į Melnaragės pakrantę rankioti gintaro. Ten kiekviena jūros vilnis vis išmeta į krantą mažus gabaliukus gintaro, kurio buvau prisirankiojęs keletą svarų. Didesnių gabalų gintaro man neteko užtikti, bet po didelių audrų kai kada jūra išmeta ir didesnius gabalus gintaro.

Iš pirmo žvilgsnio gintaro gabaliukai atrodo lyg maži akmenėliai geltonos, rudos, pilkai gelsvos ir kitokių atspalvių. Pažiūrėjus kiek atidžiau greit pastebėsi, kad tai nėra akmenukai. Gintaras yra daug minkštesnis negu akmuo, jei jį kiek pakaitini, jis minkštėja, o ugnyje dega kaip derva ar medžių sakai. Gintaras ir yra medžių sakai, tik per ilgus amžius sukietėję ir sunęsti į jūrą. Mokslininkai sako, kad gintaro amžius siekia 50 ar 60 milijonų metų! Prieš tiek laiko medžiai "išsprakaitavo" sakus, kurie su laiku sukietėjo ir koku t. t. būdu atsidūrė Baltijos jūros pakraščiuose.

gerklę. Tik ryk ir virš kink... Kol kas reikia pavyti ir kada nors pralenkti Ameriką. Jei reikia pavyti, tai dar yra atsilikimas ir kada tie vargšai Lietuvoje "pavyti" tą nelabą Ameriką? O jeigu ir pavytų, tai ar jie gyvens socia? Ar nebus taip, kad iš didesnės gamybos daug didesnė dalis bus skiriama Sovietų ginkluotoms pajėgoms, o eiliniai visagalės laukti tų "keptų karvelių", kurių Chruščiovas "dar" neduoda...

Laiško rašytoja nesako ir negali sakyti, kad bolševikų tvarkoj vyrauja didžiausia nelygybė, kokios kapitalistinėse šalyse jau nebėra ar retai kur bėra. Ten atlyginimas už darbą formuosi, brigadyriui, prievaizdai ir lavintam darbininkui yra kel-

kius mažus daiktus. Ta jo ypatybė buvo labai seniai pastebėta ir jis buvo laikomas nepaprastu gamtos padaru.

Gintaro gabaluose kartais yra užtinkami visokie samųjų laikų gyviai — muselės, žiogai, vorai, skruzdėlės, plauštelės, uodai, sliekai, visokie vabalai, medžių lapai, spygliai, gėlių žiedai, šakelės ir medžio gabaliukai. Jei gintaro amžius siekia 50 ar 60 milijonų metų, tai ir gintaro užtinkamų visokių gyvių amžius turi būti toks pat. Taigi, gintaras parodo, kokie gyviai ir augalai buvo gilioje senovėje dabartinėje Lietuvoje. Pagal gyvius ir augalus spėjama ir klimatas. Tyrinėtojai sako, kad gintaro amžiaus klimatas buvo šiltas, kaip dabar Vidurinio jūros pakraščiuose.

Gintaro gabalų su senų laikų gyviais, augalais, samanomomis ir pan. dalykais yra labai daug. Prie Karaliaučiaus universiteto muzėjuje buvo surinkta virš 70,000 įvairaus dydžio gintaro gabalų su visokiais senų laikų gyviais ir kitokiais daiktais. "L. Enciklopedija" sako, kad Karaliaučiaus gintaro muzėjus per paskutinį karą sudegęs, bet panašinių gintaro gabalų galima matyti ir kituose muzėjuose.

Bet mokslininkų tyrinėjimai visgi visų gintaro paslapties dar neišaiškino. Dar visai nėra suvokta, kur tie sakais vaisingi miškai augo, kurių ištėkėjė sakai, sukietėję, virto gintaru. Dabar randamas gintaras, pagal visus davinčius, atrodo sudarantis vandens iš kur tai kintur, bet kur augo tos karingosios pušys, kurių sakai šiandien yra gintaras, tebėra paslaptis.

Taip pat nėra išaiškintas klausimas nė tų senųjų laikų medžių "sakingumo". Minėjome, kad gintaro jau iškasta ar jūros išmesta milionai svarų, o galybės jo dar yra žemėje ir jūroje. Mūsų laikų medžiai tiek sėkų negamina, kad iš jų galėtų susidaryti klotai gintaro. Ar senais laikais medžiai buvo kitokie ar gal jie dėl kokios nors ligos gamino tokią gausybę sakų?

Kai kurie mokslininkai spėja, kad tų senųjų laikų medžiai buvo nesveiki ir tik tuo galima išaiškinti jų nepaprastą sakingumą. Paprastai medžio sakai yra medžio apsauga nuo visokių žaidžių. Jei senovės grioje medžiai buvo apsikrėtę kokia nors nepaprasta liga, ar gal buvo sužeidžiami paukščių ir visokių vabalų, tai jie gal ir gamino nepaprastą gausybę sakų, bet kokia ta medžių liga buvo ir kas ją išaukė, tai irgi lieka paslaptis.

Vienas romėnų rašytojas, Kornelijus Tacitus, apie gintarą rašė savo knygoje "Germania" ir sako:

"Aš įsivaizdinu, kad Vakarų salose, kaip ir Rytų paslaptingosiose vietose, kur medžiai prakaituoja kvepalus ir gydymus tepalus, turi būti nepaprastu derlingumas gėrių ir gojai. Jų sakai, traukiami iš medžių jų artimos kaimynės saulės spindulių, teka skystame pavidaile į jūrą ir pagaliau didelių audrų išplaujami į kitą jūros pakraštį".

Tacitus manė, kad gintaras jo laikais upeliais tekėjo iš girių į jūrą...

—ab.

Kas savaitę

Atominiai bandymai

Zenevoje jau daug mėnesių eina derybos tarp rusų, anglų ir amerikiečių dėl uždraudimo atominių ginklų bandymų. Rusai daugiausiai rėkė, kad tokių ginklų bandymus reikia uždrausti. Rėkė ir daugiausiai teršė orą savo bandymais. Dabar prie derybų stalo rusai "principe" sutinka tokius bandymus uždrausti, bet kaip prieina prie klausimo, kaip tokį susitarimą prižiūrėti, rusai griežtai atsisako nuo tarptautinės inspekcijos. Kai tik kyla kalba apie tokią nešališką inspekciją, rusai tuoj šaukia, kad anglai ir amerikiečiai nori siųsti į Sovietiją savo "šnipus" ir žada tokių "šnipų" neįsileisti. Vadinasi, atsisako nuo bešališkos inspekcijos, o tai reiškia, kad atsisako ir nuo atominių ginklų bandymų uždraudimo!

Prezidentas Eisenhower perėitą savaitę parašė laiską Chruščiovui ir ragina jį padaryti nors dalinę susitarimą, kad visos tos Zenevos derybos nenuėitų niekais. Ar Chruščiovas sutiks?

Rusų komunistai yra pirmos eilės veidmainiai. Jie sūkauja ir rėkauja apie nusiginklavimą, bet kai tik pradeda kalbėti apie nusiginklavimą, jie tuoj suranda visokių priekabių, kad nusiginklavimo nebūtų. Net ir tokį, palyginus, lengvai sutariamą dalyką, kaip uždraudimą atominių ginklų bandymų rusai paverčia į niekus. Ir susitark su tokiais veidmainiais!

Kubos Castro

Revoliucinės Kubos vadas Fidel Castro baigia savo lankymąsi Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Eilę įkalbų ir pasikalbėjimų su žurnalistais, o taip pat ir per televiziją F. Castro aiškiai atsiribojo nuo komunistų ir vis pabrėžė, kad jo vyriausybė neturi nieko bendra su komunistais ir jų siekimais.

F. Castro tvirtino, kad revoliucinė Kuba siekia praversti būtinas krašte reformas, ypač žemės reformą ir krašto pramonės kėlimą ir po poros metų ar kiek ilgiau žada skelbti demokratinius rinkimus ir perleisti valdžią žmonių rinktai vyriausybei.

Tokie pasisakymai amerikiečių tarpe randa pritirimo. Bet yra ir vis dar lieka visokių neaiškumų. Būtent, kodėl Kuboje tas pats F. Castro taip nekalbėjo, kaip jis kalba čia lankydamasis? Kodėl Kuboje jis pasisakė už "neutralumą", o čia sakosi esąs už laikymąsi pasirašytą sutarčių? Tokių ir panašių neaiškumų yra nemažai. Bet jie nebus kliūtis Kubai susitarti su Amerika dėl ekonominio bendradarbiavimo, jei naujoji Kubos vyriausybė "nusistovės" ir rimtai imsis savo krašto ligas gydyti. Tą, rodos, ir Kubos vadas supranta.

Menas uniformoje

Nežiūrint "šaltojo karo" kultūrinis bendradarbiavimas tarp Amerikos ir Sovietų Rusijos vyksta. Kai kurie tarpininkai, kurie "prakaituoja" dėl "kultūros", susikraus nemažai ir pinigų iš rusų menininkų

lankymosi Amerikoje ir amerikiečių menininkų lankymosi Rusijoje.

Po priedanga "kultūrinio bendradarbiavimo" rusai pasiūlė atgabenti į Ameriką net savo raudonosios armijos chorą — gal, kad supažindintų amerikiečius, kaip atrodo būsimieji mūsų okupantai, — bet kantriųjų valstybės departamento valdininkų kantrybė išseko ir jie pasakė "ne". Sovietų kariai savo uniformose, dargi jei jie ir nebloggerai dainuoja ar šoka, čia nėra pageidaujami...

Taip ir nepamatsime, kaip atrodo sovietų karių uniformos. Nuostolis nebus didelis. Tuo tarpu iš tų kultūrinių mainų įdomu štai kas pastebėti: Mojisiejievo šokių grupė čia apvažinėjo daug miestų ir visur buvo širdingai pasitikti. Grįžus į Maskvą Mojisiejievas Maskvos menininkams viename pranešime papasakojo apie Amerikos meną, teatrą ir, bendrai, labai prielankiai atsiliepė apie Amerikos meno būklę.

Už tą pranešimą Mojisiejievas susilaukė pabarimo iš Sovietų švietimo ministro, nes, esą, jis užmiršęs savo pranešimą "balansuoti" Amerikos gyvenimo blogybėmis. Po to Mojisiejievas užsičiaupė ir kiti jo numatyti pranešimai taip ir nebeįvyko...

Indija baukitoi

Indijos vadas Nehru ir ypač Indijos gyventojai dabar, po Tibeto skerdynių, jau supranta, ką reiškia turėti pašonėje galingą komunistinę valstybę, kuriai nei sutartys, nei geras kaimyninis sugyvenimas, nei paprasčiausias tarp valstybių padarumas nėra privalomi dalykai.

Išvada? Indija stiprina savo kariuomenę prie Kinijos sienų. Indijos žmonės demonstruoja už Tibeto laisvę. Nehru išpėja kinas laikytis "sugyvenimo", kaip tai buvo susitarta. Indijos neutralumas pradeda blankti...

Julius Svitra ir Ko.

Kiekvienoj visuomenėje yra vadinamųjų "lunatic fringe". Turime ir mes tos rūšies tipų. Tai Julius Svitra ir jo "etinė" kompanija, tai Philadelphiajūs Gustis ir jo "naujuosio" ir kt.

Julius Svitra ne taip seniai "gastroliavo" pranciškonų pastogėje Brooklyne leidžiamame "Karyje" ir ten keikė socialistus taip, kad net popierius raudonavo iš sarmatos, tik "Kario" redaktoriai gėdos nejautė ir nesveikavo Svitros srutas patiekė savo skaitytojams, kaip dvasinį peną.

Dabar Svitra "veikia" savarankiškai, siuntinėja savo laiškus ar aplinkraščius apie "papistus" ir biaužioja Lietuvos nepriklausomybės idėją, o bolševikai jį su pasigardžiuviu cituoja, kaip jie cituoja ir Philadelphiajūs Gustis.

Bimba su Mizara, kaip ir Prūseika su Joniku, sutinka valgyti iš bet kokio blūdo, by tik iš to yra ar gali būti šios tokios naudos jų mylimai Maskvai.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

Iš BALFo veiklos

Balfio siuntiniai

Sausio - vasario - kovo mėnesiais pasiūta 1255 asmeniškių siuntinių ir išleista \$10,273.20. Jų dauguma buvo avalynės ir rūbų siuntiniai į Lenkiją (738) ir vaistų siuntos į Lietuvą (474) už \$7,735.33.

Vaistų siuntos vis daugėja, o Balfio rankų nedaug. Būtina yra, kad užsakytojai aiškiai rašytų užsakymus: kas siūcia, kam siūcia, kokius vaistus reikia siūsti (pridėti receptą, jei yra) ir kas mokės. Vaistų pavadinimų tūkstančiai, dozavimas įvairiausias, su perkant reikia tai žinoti.

Balfas niekam negali vaistų prirašyti, nurodyti, o tik stengiasi nupirkti su žymiomis nuolaidomis ir išsiųsti. Kas prašo pasiūti vaistų Balfio lėšomis, tas turi pridėti receptus ir įrodyti, kad tie vaistai būtina siųstini iš Balfio šaltinių, kurie nėra dideli.

Balfio remiamos mokyklos

Balfas nenutraukė Vokietijoje likusių sėlpmo. Tiesa, negali jo sustiprinti, trūksta lėšų. Pirmoj eilėj rūpinamasi Vasario 16 Gimnazija. Jai per I-ji š. m. ketvirtį persiūta (daugumoje kun. B. Suginto surinktų) \$6,196.65 pinigais, duota iš Balfio išteklių rūbų, avalynės ir kiek maisto. (Čia galima paminėti, kad Centro Valdybos nutarimu prieš pat Naujuosius Metus gimnazijai nusiūta extra \$1,000.00 būtinoms maisto ir apšildymo sąskaitoms apmokėti). Tai toli gražu nepakelia visos mokyklos išlaikymo naštos. Gimnazija turi daug sunkumų ir skolos, net už pieną, skalbyklą ir pan. negali laiku užsimokėti. Gimnazijos draugai turėtų sukrusti ir atraižyti labiau rankoves. Kur dingio buvę Balfio stipendininkai?

Labai mažai pagelbėjom Saleziečių gimnazijai Italijoje (\$970.00) ir dar menkia Punsko gimnazijai. Pastaroji verta ypatingo mūsų dėmesio ir būtų galima daugiau padėti, jei būtų lėšų.

Vargo mokyklėms te duota tik \$63.00. (1958 m. Kaledonos pabėgėlių vaikų, Vargo mokykloms, seneliams ir ligoniams Vokietijoje išdalinta 4,000. — DM pinigais.

Meilė akla, o per sieną mato.

Maistas, rūbai, avalynė tremtiniams

Per I ketvirtį nuvežta į Vokietiją ir išskirstyta 59,650 svarų apdaro už \$89,475.00; pieno miltelių 54,000 sv. už \$6,775, kvietinių miltų 160,000 svarų už \$9,160.00 ir nusiūta 455 egz. knygų. Viso gėrybių nuvežta per jūrą už 116,158.00. Gėrybes suaukoko Amerikos lietuviai (rūbai, knygos), NCWC (rūbai), ir JAV valdžia (maistas). Pervėžimą apmokėjo Vokietijos Federalinė valdžia. Tačiau formalumus, draudimus, kitus darbus atlikti ir būtinas išlaidas padengė Balfas.

Dėkoja Balfui

Per Balfą gavęs siuntinį Lenkijoje gyvenantis lietuvis, senas žmogus, invalidas šitaip dėkoja:

"Trūksta žodžių padėkoti, broliai ir sesutės amerikiečiai, už tokį brangų man turtą.

"Turiu Tamstoms prisipažinti, kad jau nebeturėjau nei pamainos baltinių, nei ko užsivilkti ant savęs. Švarkučiai ir baltiniai lyg man būtų siūti, kelniai ilgis taip pat tinka, taipgi ir palatas. Tuo siuntiniu turėjau pasidalinti su kitais, tokio pat likimo tautiečiais. Visi kartu iš širdies dėkojame."

NORWICH, CONN.

A. Palubinską pasodino už groty

Neseniai buvo rašyta, kad Detroito už apgaudinėjimą ir policijos rankas pateko Albinas Palubinskas. Šituo "amatu" jis jau seniai verčiasi. Jis jau 1957 m. vasario mėnesį už sukčiavimą buvo suimtas Norwiche ir pasodintas į kalėjimą. Teisėjas sutiko jį išleisti dirbti vištų ūky Lebanone, bet be teišės jis jo pasidalinti.

A. Palubinskas, pabuvęs ūky porą mėnesių, iš jo pasisalinio ir "žbravojo" kitur, kol Detroito vėl pakliuvo į policijos rankas. Dabar jis grąžintas į Norwich ir už garbės žodžio sulaužymą — pasišalinimą iš teismo įsakytos vietos gyventi gaus kelis mėnesius "pasiliegti" kalėjime.

A. Palubinskas į Ameriką atvyko po paskutiniojo karo. Geriau būtų buvę, jei jis nebūtų čia atvažiavęs.

AMERIKOS IDOMYBES

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie keltinę Alaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose; "Proletariato diktatūra"; Ispūdziai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vėna daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekliis; Ispūdziai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus; Jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ešeras, kuriame žmogus neskesta; Neišmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme; žuvis be akių; Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

CHRISTIAN HERTER SKELBIA "LIETUVOS DIENĄ"

Dabartinis valstybės sekretorius Christian Herter, būdamas Massachusetts gubernatorium (1953-1956 m.) Vasario 16-tąją paskelbdavo "Lietuvos dieną". Paveiksle matome jį pasirašant tokį raštą 1956 metais. Stovi iš kairės į dešinę to meto Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus diegėja: Pirm. Juozas Arlauskas, sekr. Ignas Vilėniškis, vicepirm. Stasys Michelsonas ir narys adv. John Grigalius.

NEW BRITAIN, CONN

Gavo valdinį užsakymą

Lenders Frary Clark bendrovė gavo valdinį užsakymą beveik biliono dolerių vertės. Karo metu šita bendrovė gamino panašius šaldytuvus, kurie dabar užsakoti. Užsakymas bus pradėtas vykdyti rugsėjo mėnesį.

Minėtoji bendrovė dirba apie 3,000 darbininkų. Paskutiniuoju metu bendrovė trūko darbo.

Streikuoją

Tuttle & Bailey bendrovės darbininkai streikuoją jau ištisą mėnesį. Čia dirba virš 300 darbininkų. Jie priklauso "Sheet Metals Workers Union".

Streikuojančius remia kitos unijos: The New Britain Labor Ligue iš savo izdo davė \$250, Fafniers UAV skyrius \$200 ir tt. Derybos vedamos, bet kol kas jos nedavė vaisių.

Čia dar ilgiau streikuoją Union Manufacturers bendrovės darbininkai streikaujančių pagalba dirba, bet aišku menkai. Dirbtuvė vią laiką piketuojama. Derybos tarp unijos ir bendrovės nutrūko.

Streikas tęsiasi 18 mėnesių.

Fafniers gerai dirba

Čia darbas eina visu smarkumu. Iš darbo buvo atleista virš 700 darbininkų, bet jie visi jau pašaukti į darbą.

Pranas Nauncikas

CHICAGO, ILL.

Balandžio 7 d. Vilniuje, o po 7 dienų jau Chicagoje

Tokia laiminga buvo Emilija Kielienė su sūnu Arvydu. Jie atvyko pas vyrą ir tėvą Marijų Kiela. Kiela 1944 m. pasitraukė į Vakarų, vėliau atvyko į Ameriką, o žmona su sūnumi pasiliko Lietuvoje ir štai po 15 metų laimė vėl jiems nusišypojo ir jie vėl galės kartu gyventi.

COCOA, FLA.

Buvo LDD kuopos susirinkimas

Balandžio 19 d. buvo Lietuvių Darbininkų Dr-jos 36 kuopos antrasis susirinkimas naujuose Steponavičių namuose. Jam vadovavo pirm. J. Hermanas, sekretoriaus M. Steponavičiene. Į kuopą įstojo 4 nariai — visa Uraičių šeima. Tuo būdu šiuo metu kuopoj yra 14 narių. Tai visai nebloga pradžia.

Susirinkime buvo perskaitytas LDD centro sekretoriaus J. Stilsono laiškas. Drg. J. Stilsonas nesigailėjo gražių linkežimų naujajai kuopai. Taip pat buvo perskaitytas ir drg. K. Bielinio laiškas.

Kalbėta ir apie LDD visuotinį suvažiavimą Bostone gegužės 30 d. Dėl didelio atstumo ir lėšų stokos nutarta atstovo nusiųsti, bet pasiekti suvažiavimą \$5 aukšta.

Nutarta pavesti valdybai suruošti pobūvį, kurio pelnas sustiprintų kuopos kasą. Susirinkimui pasibaigus, drg. Steponavičiai pakvietė visus prie įvairiais gardumais apkrauto stalo.

J. Herman

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

NEW YORK, N. Y.

Iš LSS 19 kp. gyvenimo

LSS 19 kuopos visuotiniame narių susirinkime išrinkti šiemetams valdybos nariai pasiskirstė pareigomis šitaip: Pirmininkas — B. Spudienė, vicepirm. — A. Sulaitis, izd. — A. Žilinskis, sekr. — J. Pakalka.

Drauge su kuopos valdyba posėdžiaudama Komisija K. Bielinio knygos DIENOJANT aptarimui parnginti nutarė ateinančią rudenį surengti pobūvį, kuriame bus recenzuojamas minėtas leidinys. Pranešėją galvoja kviesti kurį nors iš bostoniškų rašto žmonių.

19 kuopos valdyba yra nusistatiusi dar prieš vasaros atostogas surengti viešas diskusijas šiuo metu aktualia tema: DARBO ir NE-DARBO PROBLEMA. Advokatas S. Bredes apsiėmė surasti šio klausimo kvalifikuotą pranešėją, o patį pasirengti būti koreferentų.

Artimiausias kuopos susirinkimas numatomas apie gegužės vidurį.

J. P.

Prieš 50 metų Niujorko dišiojo dienraščio "Times" sek. madieninė laida buvo 50 puslapių, o dabar yra 400 puslapių.

TIK 30 MINUTIŲ AMŽIAUS

Garsiojo lenktynių arklių Calumet ūkio tik 30 minučių amžiaus kumeliukas su savo motina. Jis yra pusbrolis pernai Derby lenktynių laimėtojo.

Prašau! talką!

Daugelis jau žinote, kad aš turiu įsteigęs **Senatvės poilsio namą**. Namas veikia jau virš 30 metų. Buvo manyta, kad SLA steigis senatvės poilsio namą, kuriame SLA nariai ir kiti gaus senatvės sulaukę prieglaudą. Aš pats buvau komisijose. Daug planavome, kalbėjome, važinėjome ir niekas iš to neišėjo. SLA senatvės poilsio namo steigimas jau palaidotas. SLA namo neįsteigė.

Todėl aš norėčiau pasitarti su geros valios lietuviais, ar nebūtų galima susidėti ir praplėsti mano poilsio namą **lietuvų koloniją**? Prie mano namo yra didelis plotas žemės, kur galima plėsti, statyti ir gyventi seniems ir nevisai seniems.

Dabar daugiau ir daugiau seno amžiaus žmonių eina į senatvės ir poilsio namus apsigyventi. Kokie gi žmonės yra tie seniai ar seneliai? Poilsio name pirmą vietą užima tokie, kurie jau sulaukę 80, 90 ir 100 metų.

Kiti yra invalidai — be rankos, be kojos, paralyžuoti, artrito sukrūpyti, saldligės paveikti ir tt. Atėjo laikai, kad seniems ir sveikatoje pakrypusiems namie vietos nebėra. Šiandien net vaikai tėvų nebenori laikyti, prižiūrėti. Ką besakyti apie pavienių gyvenimą? Jiems dar blogiau.

Mano įstaigoje jau nuo seniai yra ankšta. Namas pasidarė permažas. Mums reikia daugiau patalpos, reiklia plėsti. Seniau mano name lietuvių nebūdavo. Dabar veik visi yra lietuviai. Aš pats esu šalininkas, kad savas pas savą, arba lietuvis pas lietuvi. Todėl mūsų kolonija ir auga.

Kaip sakiau, mano poilsio namas reikia plėsti, didinti, o aš neturiu pajėgos, kapitalo. Todėl aš ir kviečiu jus į talką. Kam tas reikalingas rūpėtų, rašykite: **Dominic Pilka, M. D. 40 Mill St., Dorchester 22, Mass.**

Dominic Pilka, M. D.

PAKARUOKLIS

Pakaruoklis tai savižudis, virvę ant kaklo užsimovęs ir pasismaugias. Dideliuose miestuose visokių rūšių savižudių turima kasdien.

Nesu matęs pakaruoklio, bet Lietuvoje būdamas užtenkamai girdėjau apie juos: visi apie juos kalbėdavo su pasibaisėjimu. Pakaruokliui nebuvo vietos ne tik šventintuose kapuose, bet ir giminio kaimo laukuose. Visi jo bijojo lyg kokios pabaisos, vengdavo tos vietos, kur jis pasikorė ir dar daugiau tos vietos, kurioj jis palaidotas.

Apie tas vietas, kuriose pakaruokliai palaidoti, kalbėdavo, kad ten vaidenasi, todėl tamsoje bijodavo pro tas vietas ne tik eiti, bet ir to kelio, kuriuo pasikorėlis buvo vežtas.

Mano apylinkėje į žiemvakarius buvo didelis Kivyliskės miškas, priklausęs Lygumų Ropui, kuris leisdavo ten pakaruoklius laidoti, kad žmonės bijotų po mišką vaikščioti ir nevogtų liepų karnų vyžoms pinti.

Kiek atsimenu, mano gretimame Vilūnaičių kaime iš nusiiminimo pasikorusį vežė menku keleliu siena, kuri skyrė Lygumų ir Pakruojaus valsčius. Ir apie tą sieną kalbėdavo, kad ten vakarais visokių baidyklų matė.

Tai pasakęs noriu atkreipti dėmesį į tą nežmonišką pažiūrą ir elgesį su nelaimingu žmogumi, kuris dėl tos ar kitos priežasties pasiryžo sau gyvybę nutraukti pasikardamas. Tai svetimos tikybės primestas dalykas. Juk nekatalikiškuose kraštuose ir savižudžiai laidojami lygiai taip, kaip ir visi kiti mirusieji. Gailla, kad mūsų kai kieno "šventąja Lietuva" vadinamame krašte buvo įsivyravęs toks smerktinas paprotys, kad savižudis buvo laikomas velniui parsidavusiu.

Juk žudosi ir turčiai ir vargšai dėl įvairiausių priežasčių, manydami, kad juos užgulė tokia sunki gyvenimo našta, kurios jie nebegali

pakelti. Tokie žmonės verti nepasimtkti, bet pasigailėti. Jie verti ir paskutinio patarnavimo tokio, koks ir visiems kitiems mirusiems suteikiamas. **Pakruojietis**

KUR TĄ SUZINOSITE?

Kas rusų vedamas karti pasakė:

"Ne! Jie nėra nelaimingieji! Tai yra Lietuvos laisvės sėkla, kuri pražydės skaisčiais žiedais".

O kas iš Lietuvos veikėjų jau aštuonioliktame amžiuje skelbė: Težusta karaliai, tesie pasaulis laisvas?"

O kas 1905 metais šaukė: "Vyrai, nestokime į caro kariuomenę, slapstykites, bėkite į Ameriką?"

Koks yra Amerikos indėnų raštas ir kas jį sugalvojo?

Kada Saharos ir kitos dykumos sužaliuos, gėlės pasiskės?

Kaip pažinti baisųjį vėližį, kuris tiek daug žmonių į kapus nuvaro?

Ar žmogus buvo iš molio nulipdytas ir į jį dvasia įpūsta, ar jis kaip kitaip atsirado?

Atsakymus į tuos ir daugybę kitų klausimų rasite Keleivio kalendoriuje. Jo kaina 50 centų. Užsakymus su pinigais siųskite:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway
So. Boston, Mass.

"ATSARGINĖ TEVYNĖ"

Prof. K. Pakštas sumanė sukurti "atsarginę Lietuvą" Britų Honduroje (Centrinėje Amerikoje) ten sutraukus apsigyventi vienoj vietoj didesnį lietuvių būrį.

Tuo tikslu pradėta kurti nauji žaliuosios Atžalos ar Dausos (vardas nenusistovėjęs) klubai. Jų tikslas sutelkti reikalingą kapitalą ir asmenis, norinčius ten vykti.

Washingtono Klubas tuo tarpu eina centro pareigas. Jo sekretoriaus adresas: Dr. A. P. Mažeika, 4718 Park Lane, Washington 23, D. C.

Mums atrodo, kad tai yra nerimtas ir nereikalingas sumanymas.

Iš Pavergtos Lietuvos

J. Bukėnas dar gyvas

Jurgis Bukėnas, dar caro laikais buvęs "Lietuvos Ūkininko", "Lietuvos Žinių" korespondentas ir Kupiškio padangės jaunimo organizatorius, nepriklausomos Lietuvos laikų vietos žymus visuomenininkas, šiandien jau turi 88 metus ir gyvena Bukonių kaime (Bičių kolchoze).

Velykos — pavasario šventė

Dabar Lietuvoje švenčiamos ne Velykos, bet Pavasario šventė. Šiemet ji buvo savaite anksčiau. Vilniuje Katedros aikštėje vyko margučių ridenimo varžybos, pastatytoje estradoje visą laiką pasirodė meno savi-veiklos kolektyvai.

Kaune šventė įvyko klu-bose.

Panaikino Joniškėlio rajoną

Panaikintas Joniškėlio rajonas, dalį vietovių prijungus prie Panevėžio, o dalį prie Pasvalio rajono. Dabar yra 78 rajonai.

Ką reiškia "planų viršijimas"?

(E) Inž. A. Tupinis "Tiesoje" skelbia šūki: "Su brokdariais reikia kovoti". Ta proga jis pateikia keletą būdingų pavyzdžių: Kauno "Metal" ir "Neries" fabri- kų centrinio šildymo katilai taip grubiai pagaminti, kad dažnai beveik neįmanoma juos naudoti — sekcijos kreivos, jos praleidžia van- denį. Katilai atsiunčiami galutinai nesukomplektuoti. Statybose gaunami elektros reikmenys neišlaiko kukliau- sių reikalavimų. Dalį jungi- klių tenka išmesti neįtvirti- nus, o daugiausia — vos ke- letą kartų uždegus šviesą. "Metal" pagamintos durų spygnos jau seniai pagarsė- jusios, kaip niekam tinka- mos. Vos pasukus raktą jos sugenda, palenkus rankeną užsikerta, arba tokios "prak- tiškos", kad vienu raktu galima atrakinėti viso kvar- talo namų duris.

Turistai į Rumuniją ir Bulgariją

(E) Balandžio 7 d. iš Lietuvos išvyko turistų gru- pė (34 asmenys) į Rumuni- ją ir Bulgariją. Kelionė truks 16 dienų. Kitos turis- tų grupės vyks šiemet į Ven- griją, Lenkiją ir kitas, dau- giausia "liaudies demokra- tijos" šalis. Į nekomunisti- nius kraštus tik reta turistų grupė išleidžiama. Liepos mėnesį viena tokia grupė keliausianti aplink Europą.

Vis pažadais maitina

Bostone vieno J. Kapo- čiaus pastangomis jau sus- pėta išleisti Lietuvių Enci- klopedijos 16 tomų, o Lie- tuvoje apie savo enciklope- diją dar vis kalbama, giria- masi, kad ji bus leidžiama, kad, septynmečio planą į- vykdžius, knygų lentynoje būsią ir 20 tomų enciklope- dijos, 4 tomų lietuvių litera- tūros istorija, 3 tomų ietu- vos istorija ir tt. Būsią pa- gamintas ir radijo aparatas degtukų dėžutės dydžio.

Taip "tiesiojo" klausytojus Vilniaus radijas balandžio 11 d.

Ir šūkiai iš Maskvos

Ivairių švenčių proga spaudoje, radijo programose, plakatuose ir kt. skelbia-

mi atitinkami šūkiai. Jų ne- valia vietoj sugalvoti, juos visus atsiunčia iš Maskvos. Ir šių metų gegužės pir- mosios šūkiai atsiųsti iš Kremliaus.

Jaunimo šventėje Vienoj bus ir lietuvių

Austrijos sostinėje Vienoje bus komunistų organizuo- jama tarptautinė šventė, ku- rios programoj dalyvaus ir Vilniaus universiteto stu- dentų dainų ir šokių liau- diės sambūrio instrumenti- nis šešetukas.

Automatinė telefonų stotis

Šiauliuose pradėjusi veik- ti automatinė telefono sto- tis. Ji turinti 2,000 abonen- tų.

Sutrupins darbo valandas

"Darbininkų rojuje" dar- bininkai vis dar ilgiau gau- na dirbti, negu "prakeikto" kapitalizmo kraštuose. Štai ir Šiaulių "Elnio" odos ir a- valynės fabriko darbo laiką iki 7 valandų sutrumpinti te- žadama tik 1960 metais, o iki 1964 m. — iki 6 valan- dų, jei darbininkų darbo našumas pakils 45-50%.

Gamins spalvų plokštes

Spalvų plokštes, kurios pa- keičia medieną, bus pradė- tos gaminti Šiaulių linų fab- rike. Iki šiol spalvų buvo naudojami kuriai arba kaip izoliacinė medžiaga, dabar iš jų gaminąs plokštes, ku- rias naudos statybos pertva- roms, įvairiems apdailos darbams, baldų gamyboje ir tt.

RUSAI BĖGA NAMO

Karaliaučiuje leidžiamas komunistų laikraštis "Kali- ningrandskaja Pravda" skundžiasi, kad Karaliau- čiaus srityje įkurdinti rusai be leidimo pasišina iš sa- vor gyvenviečių ir grįžta iš- kur atvykę arba persikelia į kitas sritis.

Partijos laikraštis reika- lauja griežtų priemonių to- kiam "socialistinės statybos sabotažui" sutvarkyti.

Ten apgyvendinti rusai dargi raginami rašyti savo giminiams tėvynėje ir kviesti juos persikelti į Karaliau- čiaus sritį. Šiuo metu ten trūksta apie 20,000 darbi- ninkų.

ZIBALAS BALTIJOS JUROJ

Vokietijos grėžimo spe- cialistai Baltijos jūros vaka- rinėje dalyje (netoli Kilo) pasiekė jau 4,000 metrų (13,000 pėdų) gilumą. Du- jų spaudimas buvęs nepa- rastai stiprus. Spėjama, kad Baltijos jūros dugne, dide- liame gilume, yra milžiniški žibalo klodai.

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dova- ną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50

Kipro Bielino "Dieno- jant", kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Kelei- vio administracijoje: 636 Broadway, Boston 27, Mass.

JIE IR RYKŠČIŲ NESIGAILĖDAVO

Cia matome caro žandarų būrį, kuriais Lietuvoje rėmėsi caro ga- lybė. Jie visokiais būdais persekiojo mūsų tautinį atgimimą, nevengė ir rykščių. Gegužės pirmoji yra gera proga prisiminti, kaip Vilniuje buvo viešai rykštėmis plakti 1902 m. gegužės pir- mosios demonstracijos suimtieji dalyviai.

GEGUŽĖS PIRMOJI

Gegužės pirmoji, pasa- du blokų pasidalinės pa- saulius yra nepaliaunamojo šaltojo karo padėtyje, kuri gresia išvirsti nauju gink- luotu susirėmimu. Visi ka- rai buvo mokami darbo žmonių kruvinomis auko- mis. Tad ir dabar Socialistų Internacionale organizuotos darbininkijos vyriausios už- davinys — daryti viską, kad neįvyktų naujas karas. Ir kartu socialistinis darbinin- kų sąjūdis, būdamas prieš žmogaus ir tautų pavergi- mą, darė ir nusistatė daryti visų galimų pastangų, kad Sovietų pavergtos Europos Centro ir Rytų tautos, kartu ir mūsų Lietuva, vėl atgau- tų laisvę.

Pasaulį daro neramų ne tik tas, kad tarp laisvųjų Vakarų ir diktatūrinių Rytų yra neišlyginamų priešingū- my. Kapitalistinis pasaulis, kad ir nespārčiu žingsniu kinta, artėdamas prie savo- jio galo. Daug kas jame pa- sikeitė ir kinta. Prieš kapi- talistų norą kapitalistinis bū- tis vis labiau virsta visuo- menės ūkiu. Darbininkų at- stovų žodis parlamentuose ir pačių darbininkų žodis pačiam gyvenime vis daž- viau nusveria, kad atskirų kraštų ūkio vadovavimas būtų visos tautos reikalas. Tačiau kova tarp darbo ir kapitalo, kova už visuome- nės persitvarkymą, demo- kratijos, socialinio teisingu- mo ir lygybės pagrindais vyksta ir toliau, ir šitam fronte organizuotąjį darbi- ninkiją laukia sunkiausi už- daviniai.

Dar vienas didelis ir nau- jas rūpestis stoja šiandien prieš visą pasaulio darbinin- kus, — tai vykstanti techni- ska revoliucija tautų ūkyje. Jau nuo kurio laiko naujai statomi didieji fabrikai bei įmonės taip rengiami, kad į juose pačios mašinos ar į- rengimai atlieka darbą, tik tam tikrų aparatų patvarko- mi. Aparatai pakeičia žmo- nes prieš mašiną, ir pačių a- paratų priežiūrai bei patai- symui tereikalinga keli ar keliolika išprusintų tarnau- tojų. Tuo būdu simtai ir tūkstančiai darbininkų va- romi iš dirbtuvių į gatvę. Jau ir dėl to ne tik Ameri- koje, bet ir Europos kraštuose bedarbių skaičius vis di- dėja.

Ta vadinamoji automati- zacija didžioje pramonėje, susisiekime, biuruose, ir tūkstančiuose kitų vietų vyks ir toliau, mažins žmo- gaus darbo pareikalavimą ir iš pagrindų keis darbininko padėtį. Automatizacija ke- lia revoliuciją ne tik gamy-

Tik kovodami laimi

Kai 1889 metais Socialis- tų Internacionales gegužės pirmąją paskelbė tarptauti- ne darbininkų švente su jos vyriausiu šūkiu: "8 valandų darbo diena", tai Jungtinė- se Amerikos Valstybėse jau prieš kelerius metus dėl to paties šūkio jau buvo darbininkų kraujas pralie- tas. Trumpai apie tai čia papasakosiu.

Amerikos Darbo Federa- cijos 4-ji konferencija nuta- rė 1886 metų gegužės pir- mąją dieną paskelbti visuot- tinį streiką reikalaujant 8 valandų darbo dienos.

Sustreikavo vien Chica- goje apie 58,000 darbinin- kų. Anuomet tai buvo dide- lis skaičius. Nesnaudė ir darbdaviai. Jie pasisamdė streiklaužius ir pasiryžo sreik- kų nieku paversti.

Trečiąją streiko dieną, Chicagos vokiečių kalba le- džiamo laikraščio "Arbei- ter Zeitung" redaktorius Spies kalbėjo streikuojan- čių medžio darbininkų mi- tinge netoli McCormicko piauamųjų mašinų fabriko, kuris apie 1,5000 streikuo- jančių darbininkų pakeitė streiklaužius.

Kalbom pasibaigus, bū- rys mitingo dalyvių nuėjo į fabriką ir mėgino pavyrti iš darbo streiklaužius. Atvy- ko policija, įvyko susirėmi- mas, policija paleido į dar- bininkus šūvis ir ... 6 bu- vo užmušti, daug sužeistų.

Gegužės 4 d. Spies pas- kelbė protesto susirinkimą. Į Haymarket aikštę dabarti- nę Randolph gatvę susi- rinko apie 3,000 darbinin- kų. Buvo atėjus ir miesto majoras Harrison, kuris, pradėjęs lyti pasitraukė, kaip ir dauguma kitų mi- tingo dalyvių, ir pranešė policijos inspektoriumi, kad vyksta ramus susirinkimas ir policija nereikalinga. Ta- čiau policijos inspektorius su 200 policininkų atvyko ir pareikalavo visus išsis- kirstyti. Rengėjams protes- tuojant ir besiderant su po- licija, staiga sprogo bomba; keli policininkai buvo už- mušti ir per 20 sužeista. Kiek aukų buvo minioje, tiksliai nežinoma.

Policija suėmė 8 darbi- ninkų vadus, iš kurių vė- liau 7 buvo nuteisti pakarti

boje bei patarnavimuose, bet sudaro naujas žmonių gyvenimui sąlygas. Darbi- ninkų bus reikalas taip su- tvarkyti naują padėtį, kad iš mokslo bei technikos pa- žangos būtų naudoti visai žmonijai.

Be trumpai paminėtųjų, darbininkų sąjūdis laukia daug ir kitokių uždavinių, nes darbo žmonių vaidmuo ir svaris tautų gyvenime vis didėja ir jie daug kur daro- si atsakingais gyvenimo vai- rintojais. Galime viltingom- mis akimis žiūrėti į ateitį. Ne tik išaugo darbininkų galia, bet per 70 kovos metų jie įgavo didelio patyrimo tvarkyti savo ir valstybių reikalus, išsimokino ir įsti- kino, kad einama teisingu keliu, einama į visiską per- galę.

Mums, lietuviams socia- listams, šių metų gegužės pirmoji ir vėl primena, kad, be visų kitų pareigų, prieš mus tebestovi mūsų didžio- ji, — ir toliau daryti visų pastangų, kad Lietuva būtų išlaisvinta iš Sovietų paver- gimo.

ir vienas nuteistas 15 metų kalėti. Gubernatorius dvim- nuteistiems pakarti bausmę pakeitė kalėjimu iki gyvos galvos, vienas pats nusižu- dė, o 4 buvo pakarti.

Po 6 metų kalėjusieji bu- vo amnestuoti, amnestijos dokumente buvo pažymėta, kad teismas padarė didelį prasiškimą su teisiamąja tvarka, kad nebuvo įro- dymų nuteistiems kaltinti metus bombą. Šis įvykis i istoriją įėjo Haymarket maisto vardu.

EUGENE DEBSAS

Amerikos geležinkeliečių vadas, jų garsaus streiko 1894 organi- zatorius, Amerikos Socialdimo- kratų partijos steigėjas, jos ki- nus kartus statytas kandidatu prezidento vietai. Gimė 1855 m., mirė 1926 m.

Nėra abejonės, kad šitas Amerikos darbininkų 1886 m. gegužės 1 d. paskelbtas streikas dėl 8 val. darbo dienos turėjo įtakos Socia- listų Internacionalo nutari- mui paskelbti gegužės 1 d. darbininkų šventę ir tą dieną visuotiniams streikais pri- versti darbdavius įvesti 8 val. darbo dieną.

Tam nutarimui pritarė ir Amerikos Darbo Federaci- ja, bet to meto jos vadai nebuvo ryžtingi ir todėl 1890 m. gegužės 1 d. teleido skelbti visuotini streiką tik dailidžių unijai, o kitais metais angliakasių. Daily- dės streikavo ir 137 mies- tuose išreikalavo 8 val. dar- bo dieną, kitur laimėjo 9 val. darbo dieną.

1891 m. turėjo streikuoti angliakasiai, bet jų unija- tais metais buvo žymiai su- silpnėjus, ir todėl visuotinio streiko gegužės 1 d. nepas- kelbė.

Dar paminėsiu 1894 m. gegužės 1 d. prasidėjusį Pullman vagonų dirbtuvių streiką, kuriam vadovavo Eugene Debs. Streike daly- vavo apie 100,000 geležin- keliečių. Prieš streikuojan- tius buvo pavartota visa, ką

tik darbdaviai begalėjo iš- galvoti: visokias provokaci- jas ir galų gale kariuomenę, kuri sutriuškino streiką, o Debas ir kiti svarbesnieji streiko vadovai buvo užda- ryti kalėjime.

Kova dėl geresnių darbo sąlygų Amerikos darbinin- kai tęsė toliau ir vis daugiau laimėjo. Kovoja jie ir šiandien, tik šiandien ta kova daugiau eina įstatymais nu- statyta vaga, darbdaviai ir vietos administracija nebe- gali taip žiauriai kaip se- niau savavaliauti.

Jaunesnieji darbininkai turėtų gerai pažinti senes- niųjų kartų sunkią kovą. Tada jie suprast, kad visa- tas, ką šiandien turi Ameri- kos darbininkas, nėra be sunkios kovos iš dangaus nukritusi dovana. Tai yra senųjų kartų pasiryžimo, susijusi su didelėmis auko- mis, vaisius.

Buvusių kovų žinojimas stiprins ir mus ir skatins mus skinti kelią geresniai ateiciai, kad ir mūsų vardas ainių būtų geru minimas.

Zemaitis

IDOMUS MAŽMOŽIAI

Pentagono (Amerikos krašto apsaugos ministeri- jos) pastatas turi 3,000 lai- krodžių, 500 fontanų.

1905 metais Amerikoje buvo 378,000 skyrybų (di- vorsų).

1834 metais brangiausia- me New Yorko restorane "Del Monico" geriausi pie- tūs tekaštavo 12 centų.

Storiausia pušis Lietuvoje auga netoli Dubingių ežero prie Meironių kaimo. Jos kamieno apimtis 4.6 metrų (15 pėdų). Jos aukštis 35 metrai (apie 115 pėdų).

Prie Aišetos ežero suras- tas beveik 1 metro (39 co- lių) storio kadugys.

Iš medžio pagamintos raidės knygoms spausti In- dijoje buvo žinomos daug amžių prieš Gutenbergą, ku- ris tą spausdinimo būdą iš- rado Vokietijoje penkiolik- tame amžiuje.

100 milijonų metų senumo kronozaurų griaučiai yra Havardo universiteto mu- ziejuje. Kitados kronozau- rai buvo didžiausias žuvin- mintas, giminingas bėngi- niui gyvis. Jo griaučiai 42 pėdų ilgio. Jie rasti Australi- joje.

Surinko F. Šlapelis

Jei tavo draugas ar kaimy- nas nerhailo "Keleivio", para- gink išsirašyti. Vaina me- tam tik \$4.

REUTHER I BERLYNĄ

Dabartinis automobilių darbininkų unijos vadas Walter Reuther kalbės gegužės pir- mosios mitinge Vakarų Berlyne. Tai bus A- merikos darbininkų vieningumo su Berlyno gyventojais demonstracija. Paveiksle matome Reutherį (dešinėje) ir Richard Frankenstein 1937 metais, kada jie buvo unijos organiza- toriai ir kruvinai sudaužyti Fordo nuosavos policijos už tai, kad platino lapelius, ragi- nantius stoti į uniją.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagrbintas, Maiki!

—O ką daugiau pasakysi, tėve?

—Pasakysiu, vaikel, kad tau laikas padėti savo knygą ant lentynos. Padėk ir užmiršk.

—Padėt ir užmiršt negaliu, tėve, nes ji man visuomet reikalinga.

—O kam?

—Joje daug mokslo žinių, tėve.

—Maiki, aš pažinojau toki žmogų, ką nešiodavosi krajevą tabakierką ir rodydamas ją kitiems vis sakydavo: „Šitoj tabakierkoj yra didelė syla“. Kai jis numirė ir ta jo tabakierka buvo atidaryta, tai joje buvo tik šikšnosparnio galva, varlės koja ir žiurkės vudaga. Jokios sylos tenai nesimatė. Aš, Maiki, rokuoj, kad taip yra ir su tavo knyga. Tu mislini, kad tenai labai didelis mokslas, o jeigu kiti jį pažūrėtų, tai vietoj mokslo gal būtų tik peiperis ir gal vienas kitas monkes pikčėris. Valuk to aš ir sakau: padėk ją ant lentynos ir užmiršk.

—O ką aš daryčiau ją padėjęs?

—Daryt yra daug kas, Maiki. Vot, galėtum prikasti sliekų ir eitume abu žuvauti. Tai būtų džentelmoniškas sportas ir galėtų būt pažitko, jeigu sučiuptume gerą lydeką.

—Turint laiko, tėve, nebloga būtų ir pažuvaut. Bet aš laiko neturiu. Aš noriu mokytis.

—Bet pasakyk, kokiems galams tau reikia mokslo tiek daug?

—Mokslas, tėve, kelia progresą.

—O kas tas progresas?

—Progresas yra pažanga, tėve.

—Tai kur tu nori žengti?

—Aš noriu žengti pirmyn, į geresnę ateitį.

—Nepadaryk m i s t e i k o, Maiki. Ateitis yra tamisi ir akla; nežinai, kokia tenai gali būti velniava. Jeigu nori pakilti, tai ženk į praeitį, ba ir mūsų tautos himnas liepia iš praeities stiprybę semti.

—Praeitį, tėve, tai vergija, baudžiava, priespauda ir skurdas. Taip buvo viduramžiais, arba tamsiais amžiais. Žmonės buvo tamstūs ir nežinojo kaip savo būklę

pagerinti. Tuomet labai sustiprėjo tikėjimas, kad kuoskaudžiau tave ponas lups, tu laimingesnis būsi danguje. Kitaip pasakius — dirbk, melskis ir žiūrėk į dangų.

Jes, Maiki, tas teisybė. Atsimenu, taip sakydavo ir Lietuvoje: nesiskusk, gyvuli, kad sunku gyventi; zaplotą gausi danguje.

—Bet dabar, tėve, žmonės galvoja kitaip: jeigu darbas sunkus, tai reikia trumpiau dirbti ir reikalauti geresnio atlyginimo; reikia organizuotis ir streikuoti. Vadinasi, žmonės žiūri jau ne į dangų, bet stengiasi sudaryti geresnį gyvenimą žemėje. Stai, tėve, ką reiškia progresas.

—Aš sakyčiau, Maiki, kad čia ne progresas, ale lokamstva. Darbininkai nori vis daugiau ir daugiau algų, ir nežiūrint kiek gauna, vis tiek nieko neturi, ba viską praspėdina ant gut taim. Ir teisybės nežiūri. Ve, gaziets anądien rašė, kad vienos unijos čyfas pavogė apie milioną dolerių iš unijos kasos, ir kai valdžia jį areštavo, tai unijistai pasamdė tris kytriausius lojarius, kad išgelbėtų jį nuo dželos. Nu, tai pasakyk, kam unijai reikia tiek pinigų, kad lyderiai galėtų vogti milionais? Lokamsta, ir dac ol.

—Vagystės, tėve, reiškia žmogaus godumą.

—Aš sakau lokamstva, o tu sakai godumas; bet ar tai ne tas pats ištvirkimas, Maiki?

—Tai nėra ištvirkimas, tėve.

—O kas?

—Instinktas.

—Koks tas instkstas?

—Ne „inkstas“, bet instinktas. Tai reiškia prigimtą atmintį. Matai, praity buvo laikai, kuomet žmonės būturėjo gana maišto nei drabužių, todėl jie buvo labai godūs. Vogdavo ir atiminedavo vieni nuo kitų. Per ilgus amžius tas vito papročiu, taip kaip medžio, klė ir žvejyba. Papročys ilgainiui virto instinktu. Tūli žmonės ir šiandien negali to instinkto atsikratyti: kad ir nėra reikalo, bet jei tik yra gera proga, tai unijos viršininkas ir įkiša savo nagus į unijistų kasą. Tas pats ir su žvejyba: žmonės eina žu-

Raidė (ATSIMINIMŲ PLUOSTELIS)

J. VLKS

(Tęsinys) “RAIDĖ” OKUPACIJŲ METAIS

1940 m. birželio 15 d. raudonoji armija okupavo Lietuvą. Padėtis susidarė lygi nosies slogai: nesiskusi ligonis esąs ir nesigirsi sveikata. 1926 m. samokso pasekoje tautininkai, įsigalėję valdžioje ir panaikinę buvusią vidaus demokratiškos pradais grįstą tvarką šalyje, sudarė tokią padėtį, kad ji buvo tik kėnciama. Kėnciama kaip ana nosies sloga. Nėra kaip ją pagydyti, reikia iškėntėti. Visi kėntėjo, bet kėntėjo neapleisdami šalies ūkio ir kultūros darbų. Prieš pat raudonųjų Lietuvos okupaciją tautininkų valdžia jau krikolo, varžto vadelės atsideilo. Dar metai kiti ir apie tautininkų įvestą tvarką tiek būtų prisiminta, kiek apie pernykštį sniegą.

Lietuvos sąmoningi darbo žmonės ir raudonųjų okupaciją pasitikio, kaip nepageidaujamą, nebūtiną nosies slogą, bet neišvengiamą ir atsargiai, rūpestingai besisilaugant ją išgyvendintą. Karas jau siautė Lietuvos pasienyje. Tokiais neramiais metais visokeriopai nesmagumai ir sunkumai neišvengiami. Pasitaike ir tokių, kurie raudonųjų okupaciją pasitikio išskėstomis rankomis, tikėdami, kad ji gerą neša.

Spaudos darbuotojų kooperatinės bendrovės “Raidė” darbininkai tas atmainas sutiko tyliomis — luktelsim, pažiūrėsim kas bus.

Ilgai laukti nereikėjo. Tuoj prasidėjo neparuosta, netvarkinga pramonės ir kitų įmonių turto ir prekybos nacionalizacija. “Raidė” darbininkai sužurojo, negi ir jos spauštuvė bus nacionalizuojama? Juk tai pačių darbininkų vedama imonė? Deja, ir ji su kitomis įvairiomis kooperatinėmis bendrovėmis ir jų centrais buvo nacionalizuota.

Tokių okupantų žygiu susirūpino ne vien tik “Raidė” dalyviai, bet ir kitų kooperatinių bendrovių nariai, jų sudarytų centrų valdybos. Mėginta aiškintis, kodėl kooperatinės bendrovės nacionalizuojamos, kodėl jų valdybos paleidžiamos ir priešakyje jų įstaigų pastatomi komisariatai — valdytojai? Jų niekas nerinko ir daugelis jų nemokėjo, tokio darbo nedirbė. “Raidės” spauštuvės komisariatu buvo paskirtas jaunuolis, neseniai priimtas tarnybon korrespondencijos nešiotu ir spauštuvės atliktų darbų išvežiotu. Seniems “Raidės” spauštuvės darbininkams ir tos bendrovės dalyviams buvo keista ir resprantama. Iki šiol toji bend-

vauti, nors pagautos žuvies, visai nevalgo, meta atgal į vandenį arba atiduoda kitiems. Bet traukti žuvį iš vandens labai malonu, nes tokį malonumą turėjo jo bogiečių priešai. Tai yra jau instinktas, kurio nei progresas negali išdildyti.

—Maiki, tu man papasakosi apie tai kaip sykį; dabar aš noriu nueiti pas Zacišką, ba mano burna labai išdžiūvo.

drovė buvo jos pačių narių tvarkoma ir jų rinktos valdybos prižiūrima, jos reikalai tvarkomi. Tvarkomi pagal gautus jos narių susirinkimų įgaliojimus. O štai nuo šiol visa perduodama į vieno asmens rankas ir tai ne pačių darbininkų rinkto! Tai kaip jau čia derinasi su šūkiu — visa valdžia liaudžiai, visų turtų tvarkytoja pati liaudis.

Deja, vietos komunistai į tokius klausimus nieko neatsakinėjo. O kiti jų tik pečiaiis trūkčiojo ir kaip kas jų nuosalyj kuždomis snabzdėjo: — Ir mes patys šito nelaukėme, nesitikėjome!

Mėginta aiškintis pas iš Maskvos atvykusius “didžiuosius specialistus”. Tie trumpai ir drūtai atsakinėdavo: — Tokia pas mus tvarka ir tokia bus čia. Mes savo tvarkos nekritikuojame. Vykdomė kas įsakoma.

“Raidės” spauštuvės darbininkai, kaip ir kitų įmonių, turėjo savo sutaupų kasas — smulkas kredito kooperatines draugijėles. Be to, visi “Raidės” spauštuvės darbininkai buvo tos bendrovės nariai ir kiekvienas jų buvo tos bendrovės pajų savininku. Kaip kas asmeniniai turėjo išigiję pajų virš tūkstantis litų. Jei jau bendrovė likviduojama ir panaikinamos smulkas kredito kasos, tai reikalinga atsiimti kas kiekvienam priklausė. Ir čia buvo gautas atsakymas, pagrįstas tokiomis samprotavimais: kapitalistinėje tvarkoje nėra įmanoma, kad darbininkai galėtų turėti bet kurias sutaupas. Jie buvo kapitalistų tik išnaudojami ir paperkami. Jei pas ką nors atsirado sutaupų, tai tik už patarnavimą kapitalistams. Kapitalistų santvarkoje joks kooperatinis veikimas nėra įmanomas. Toks kooperatinis sąjūdis patarnauja tik kapitalistams. Taigi ir “Raidės” darbininkai turintieji sutaupas jas išigijo patarnaujant kapitalistams, kaip ir pati bendrovė buvo sukurta kapitalistų interesų vedama.

Subruzdavo viso Kauno darbininkai. Tokie aiškiniimai jų nepatenkino. Jie savo patyrimu gerai žinojo, kad jų sudarytos sutaupos tai jų pačių asmeniniai turtais, sudarytas iš gauto uždarbio. Jų vedamos taupmenų prie įmonių veikusių kasos, veikė visai nepriklausomai nuo įmonių savininkų. Gi “Raidė” nė savo veikimu, nė savo darbų apimtimi netarnavo kapitalistams, tai buvo dirbančių darbo arteilė.

Tas jautrus ir opus klausimas pasiekė net Maskvą. Ir ten jis buvo naujas, nelauktas ir nežinotas.

—Kaip gi? Kapitalistinėje santvarkoje darbininkas tik tiek uždirba, kad jam vos užtenka pragyvenimui, o čia sutaupos? Sutaupos ne vien tik jų pačių tvarkomose sutaupų kasose, bet net valstybės taupomose kasose sava darbininko einama sąskaita? Negirdėti dalykai ir kur — Lietuvoje!

Po ilgų kalbų, ginčų, įrodinėjimų “Raidės” spauštuvės dirbantiems buvo leista išmokėti kas jų vienu ar kitu būdu buvo sutaupinta, bet kitų spaudos darbuoto-

jų kooperatinės bendrovės “Raidė” sudėti į tos bendrovės kasą pinigai nebuvo leista išmokėti.

Ir visų kitų įmonių ir įstaigų darbininkams jų padarytos sutaupos buvo gražintos, bet iš Valstybės taupomose kasose turimų asmeninių sąskaitų leista išduoti nedaugiau kaip tūkstantį litų ir tai ne iš karto.

Tai buvo okupacija, kurios didelė naštos dalis krito ant darbininkų, nors buvo sakoma, kad ji įvesta darbininkų labui ir jie ją vykdą.

Spaudos darbuotojų kooperatinė bendrovė “Raidė” turėjo veikusi. Spauštuvė buvo palikta jos nuosavose namuose. Taip, “Raidė” jau turėjo pasistatiusi savo modernius, spauštuvės reikalams pritaikintus namus. Juose buvo keturi intertipai, tai yra raidžių renkamos mašinos, JAV gamintos, dvi didelės naujoviškos spausdinamos mašinos ir pora mažesnių ir dar kiti spauštuvė būtinai įrengimai, Vokietijos pirkti.

“Raidė” savo spauštuvės skyrių turėjo ir Vilniuje. Ten lenkų okupacijos metu veikusi darbininkų pasitikėjimo spaudos bendrovė su visu savo turto ir darbininkais išliejo į “Raidės” bendrovę. Išliejo tada, kada Vilnius atiteko Lietuvai. Viši spauštuvės Kaune įrengimai buvo naujuteliai, neseniai išgijti. Išgijti už pačių jos dirbančiųjų pinigų, jų darbą ir rūpestį. Jau jokių išsiskolinimų nebūta. Visa kas spauštuvei būtina nusipirkti tarpininku buvo Albertas Puskepalaitis, dabar Bostone, Mass. gyvenąs ir čia dirbąs.

Spauštuvė iki šiol veikia ir jai paliktas “Raidės” vardas. Pirmais spauštuvės okupacijos metais jos darbininkai nebuvo išvaikyti. Tai buvo darnus, darbe igudęs gražaus darbo žmonių kolektyvas. Ir iki šių dienų kaip čia, JAV gauni kurį spaudos leidinį iš Lietuvos “Raidės” spauštuvėje spausdintą, džiugu toks pasiimti ir rankas ir pasigėrėti sąžiningai ir rūpestingai atliktu darbu.

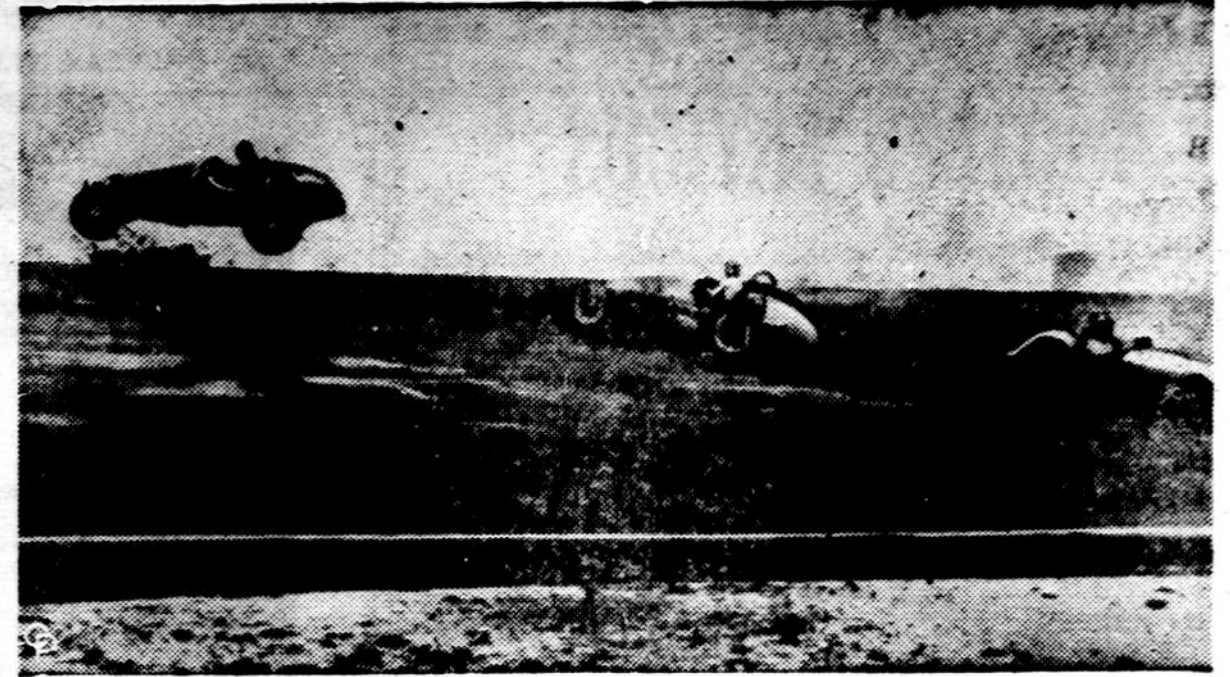
Kitą kartą — “Raidė” vokiečių okupacijos metu. (Bus daugiau)

VYNAS SVEIKA GERTI

Taip sako ne vynu gaminotojai, bet Prancūzijos valdžios sudarytas komitetas alkoholiui studijuoti. Jo tvirtinimas paremtas Bordeaux universiteto medicinos ir farmacijos fakultetų tyrimais.

Tie tyrimai rodo, kad vynas užmuša šiltinės ir kai kurių kitų ligų bacilas.

JIS ŠIĄ AKIMIRKĄ GYVAS, BET TUOJ MIRE

Kairėj matome, kaip Dick Linder 100 mylų čempiono lenktynėse Trenton, N. J., susidūrė su kitu automobiliu, pakibo ore, bet vairo iš rankų nepaleido. Po akimirkos jis atsimušė į tvorą ir užsimušė.

KODĖL IŠ “ROJAUS” BĖGA?

Iš biblinio rojaus Adomas su Jieva savo noru nebėgo — juos išvarė, o iš komunistų sukurtą “dasbininkų rojaus” bėga visi. Ir jei iš jo būtų galima laisvai pasišalinti, tai per trumpą laiką ten paliktų vieni komisari.

Imkime vieną Rytų Vokietiją. Iš ten kasmet pabėga po kelis šimtus tūkstančių žmonių visokių profesijų, visokio amžiaus.

Kodėl jie bėga? Vieni bėga nuo kalėjimo, ištrėmimo į Sibirą ir kitas Prūsėikos garbinamas vietas. O kiti bėga dėl to, kad tame “darbininkų rojuje” gyvenimas labai sunkus ir kad čia pat greta mato visai kitoki gyvenimą.

Kas yra buvęs Berlyne, tas sako, kad komunistų valdoma miesto dalis nuo vakariečių valdomos skiriasi kaip diena nuo nakties.

Ukio gyvenimo žinovai ištyrė, kad Vakarų Vokietijoje vidutinis valandinis uždarbis yra 2 markės 67 pfenigiai, o Rytų Vokietijoje 2 markės ir 28 pf. Tai nebūtų didelis skirtumas, bet svarbu, kokia yra tų markių perkamoji galia, ką kur gali už markę nupirkti.

Tie patys žinovai apskaičiavo, kad už markę Vakarų Vokietijoje galima nupirkti beveik dvigubai daugiau negu Rytų Vokietijoje, kad Rytų Vokietijoje už markę negalima nusipirkti net tiek, kiek Hitlerio laikais, o tuo tarpu Vakarų Vokietijoje jos perkamoji galia kai kuriems dalykams net kelis kartus didesnė.

Todėl ko čia stebėtis, kad iš to “rojaus” bėga kas tik gali.

KONSULATO IESKOMI

Balsys, Juozas, gimęs Molupio km., Batakių vl., Tauragės ap., išvyko iš Kazbarynų kaimo 1944 metais.

Bartkevičius, Juozas, Stasio sūnus, kilęs iš Marijampolės ap., gyvenęs Brooklyne, N. Y., 128 North 4th St.

Budrick, M., gyvenęs 126 (8) Lake Ave., Tuckahoe, N. Y.

Bunkevičius, Pranciškus, Jono sūnus, gimęs Brooklyne, N. Y.

Čizaitė, Jadvyga, gimusi Kuktiškėse.

Drignaitis - Drignius, Andrius, kilęs iš Oznugario km., Batakių vl., Tauragės apskr.

Grublys, Jonas, Kazio sūnus, gyvenęs Baltimore, Md.

Ivanauskas, Bonifacas, Felikso ir Johana Ivanauskaitė, kilę iš Siluvos m., Raseinių apskr.

Katauskas, Jonas, Kazimiero sūnus, gimęs Šiaulių apskr., Grudžių vlg., gyvenęs Vokietijoje.

Krajauskas, Vincentas, Stanislovo sūnus.

Kriukaitė - Eidikonienė, Ona, jos dukter Elena Eidikonytė, ir jos dvi sesrys Kriukaitės.

Mickevičius, Alojas, Simo sūnus, gyvenęs Sao Paulo, Brazilijoje.

Norvais, Elza, sesuo Aldonos Brasiens, gyveno 417 W. 56th Place, Chicago, Ill.

Simonaitis, Titas, Marcelio sūnus, gimęs Tirkšlionų km., Rozalimo vl., Panevėžio apskr.

Stasiunaitis, Jonas, Kazio sūnus.

Tolušas, Benediktas, Simo sūnus, gyvenęs Čikagoje.

Urbutis, Jonas, Antano sūnus, iš Sarapiniškių km., Gaurės vl., Tauragės apskr.

Vilcinskis, Antanas, Juozo sūnus, gyvenęs Jerome, Pa.

Zilinskis, Antanas, gyvenęs Hartford, Conn., turi brolių Kazimierą.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Jeigu myli amžinybę, gerai sunaudok laiką. Vakarykštė diena nebeatsaukiama. Rytdiena — neuztikrinta. Tik šiandien yra tavo, bet jei jos nesunaudos, ją prarasi, ir tai amžinai. Viena šiandien yra verta dviejų rytojų.

F. Quarles

PRISIMINĖ MARK TWAIN

Aktorė Julia Meade įteikia garsaus Amerikos humoristo Mark Twain statulą ir adresą rašytojui Hal Holbrook už jo vienintelį tos rūšies vieno asmeas scenos veiklą “Mark Twain ši vakarą”. Dovanos ir raštas įteiktas Mark Twain giminės Hannibal. Mo., gyventojų vardu.

(Tesiņys)

Vasaros pradžia iki birželio pabaigos piemenims būdavo sunkiausios darbo dienos. Laukus vasarojais apšėjęs ir tuo pačiu ganykloms sumažėjęs, didžiuosius gyvulius ir avis tekdavo išganyti nežolingose, karštos saulės iškėpintose nedidelėse nuolatinėse ganyklose arba nusu-sintuose pūdyuose. Kaimynystėje tų nuskurusių gania-vų žaliudavo pievos, kvepėdavo dobilų ir vasarųjų lau-kai. Tad nepakankamai mintantiems ir išbadėjusiems gy-vuliams kildavo didelis noras pulti ir maistinguosius lau-kus. Piemenys privalėdavo budėti ir atidžiai stebėti ge-namuosius gyvulius. Jei kartais piemuo užsisvajodavo ar bendrai būdavo nevisai atidus, žiūrėk, kokia nors ramiai besigananti, bet klatinga ir gudri juodmargė jau vasa-rojuose ar pievose visa burna skubiai skuta sultingą ir skanų pašarą. Tokių klatingų gudruolių kiekvienoje kai-menėje būdavo. Mano piemenavimo metu, pargenant iš ganyklų bandą pietums, išgudrėjusi senė avis būdavo a-kies mirksniu peršokdavo per šulinį, kad tiesiu keliu pa-tekty į sodrų daržovių daržą. Kol mes ją iš daržo iškra-tydavome, ji jau būdavo gražiai užkandusi. Kartą ši su-

Japonijos sosto įėdinis ir "medaus mėnesį" gyven-
damas (jis susituokė baltandžio 10 d.) nepamiršo savo
mėgiamo arklio. Jį čia matome su savo jauna žmona
seriant tą arklį morkomis "prieglandį", į kurią ark-
lys prieš metus atidukoms dėl seno amžiaus.

Vaidilos Ainis

mani avytē ne i darža, bet s

Muštas

Ilgametis mūsų skaitytojas Tadas Jankauskas iš Chicagos, Ill., 149 E. 115th St., jau devintą dešimtį metų einas, atsinaujino prenumeratą trim metams, užsiskė knygų už kelis dolerius ir atsuntė Maikio Tėvui dovanų porą dolerių.

stačia galva i šulini pataikē.

Kol kas tas tik žadama.
Ar pavyks tą padaryti ir kada, ta ateitis parodys.

Didelę paslauga ta "nosis" suteiks maisto pramonėje. Ji bus geriausia arbatos ir kitko "ragautoja". Ir daug kur kitur ta "nosis" bus reikalinga.

SOVIETŲ ANEKDOTAI

Didelė dailės paroda. Daugybė paveikslų, vaizduojančių darliū nuimantius kolchozininkus, liejykl darbininkus ir t. t. Visi paveiksai lyg vieno dailininko piešti. Vadovas klausia užsieniečio, kaip jam patinka paroda.

—Nebloga, pasakysiu. Tik pagyvok: vienas žmogus tiek paveikslų nupiešė.

Pakalbinkime draugus ir kaimynus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

Keturkampē a u k š t e s n e
formelē ištepti riebalais, iš-
barstyti džiuviesļiem ir, su-
dējus paruostā masē, uzkepti
orkaīeje (oven). Kai at-
vēs, išversti iš formelēs ir,
visai atšaldzius, supiaustyti.

Be šitoj vietoj nuolat skelbtų knygu Keleivio dministracijoje galima gauti dar šias knygas:
ISDP FOR LITHUANIA'S

LSDP FOR LITHUANIA	
FREEDOM, parąšė S. A. Vik-	
toras, 32 psł., kaina 50 centų	
JURININKO SINDABO NUO-	
TYKIAI, idomūs pasakojimai	
jaunimui, 168 psł., kaina \$2.00	
NAKTYS KARALISKUOSE,	
Liudo Dovydeno apysaka, 168	
psł., kaina	\$2.00
NEPRIKLAUSOMOS, Lietu-	
VOS PINIGAI, Jonas K. Ka-	
rys, 225 psł., kaina ..	\$5.00
IS DĖMINES LŪŠNELES, K.	
Kraučiuo elėraščiai, 124	
psł., kaina	\$1.00
VARPAS NR 3-4 (Vincio Kudir-	
kos šimtmetis, Nepriklauso-	
ma ir paversta Lietuva ir kt.	
str.), 196 psł., kaina ..	\$2.00

**LIETUVOS SOCIALDEMO-
KRATŲ PARTIJOS PROG-
RAMINĖS GAIRĖS, 32 psl.,**

kaina 25 centai.

JANAUŠIS SOCIALDEMO-
KRATAS Nr 4 ir 5, kaina
35 centai

MOTERYSTĖ, J. E. Georg,
daug patarimų kaip natū-
raliai gimimus reguliuoti, 224
psl., kaina \$3.00

KELIAS Į PASISEKIMA, J.
Grabau-Grabausko patarimai
kaip elgtis visokiems atvejais,
144 psl., kaina \$2.00

LIETUVIŲ TAUTINIS PUOŠ-
MENOS, Vladas Vijeikis,
42 psl., kaina \$50

PRAKTIŠKŲ LIETUVIŲ KAL-
BOS GRAMATIKA, A. Ses-
lauskio, 97 psl., kaina \$2.00

DAIKTAI IR NUORŪKOS, L.
Žitkevičiaus lyrinės ironijos,
46 psl., kaina \$1.00

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, kai-
na 50 centų

DAKTARAS IS PRIEVARTOS,
3 vėksmų Moliero komedija,
59 psl., kaina 30 centų

KUR MŪŠU BOČIAI GYVENO,
Z. Aleksa, 76 psl., kaina 25
centai

DIDYSIS SAPNININKAS, 185

psl. - kaina \$1.50
PASAULIŲ RATAS — astro-
nominis mūsu saulainās siste-

nominiams mūsų sąrašams pristatome apybrasmas, 80 psl., kaina 25 centai.

PAPARCIO ZIEDAS ir kitos a-pysakos, A. Antanov, 45 psl., kaina 10 centų

MANO ASARELĖ, eilėraščiai, J. Motekaitis, 31 psl., kaina 15 centų.

ČARAS SIBIRE, 1 akto vaidinimas, 42 psl., kaina 25 centai.

TEATRAS ŽMONIJS GYVENIME, J. Baltrušaitis, 32 psl., kaina 15 centų.

SLAPTAS GINKLAS, 1 veiksmo komedija, J. Steponaitis, 30 psl., kaina 15 centų.

GYVULI PROTAS, 212 psl., kaina 75 centai.

UŽSIENIO LIETUVIAI, P. Ru-seckas, 56 psl., kaina 50 centų

APIE TURTŲ ĮSIRBIMĄ, 139 psl., kaina 50 centų

SOCIALIZMO BLAIVUMAS, 230 psl., kaina \$0.50

EGLĖ, duetas iš tos operos, M. Petrauskas, kaina \$0.50

Užsakymus ir pinigų pr
KELI

Marinatas šitaip padaromas. Griežinėlais supiaustytus svogūnus ir morkas pavirinti, kol truputį suminkšės. Sudėti kvepiančius pipirus, lauro lapelius, gvazdikėlius, cukrų ir dar 5-6 minutes pavirinti. Po to įpilti pagal skonį acto. Atvėsinti, supuotinti ir užpilti sūkes.

Dabar jis yra toks: J.
Venckūnas, 1 Rockwell
Cress, Obriston, Bellshill,
Lanarkshire. Scotland.

ISTORIJOS ĮZYMIŲ EURO- POŠ TAUTŲ, dalyvavusių

didžiojoje karėje, M. Avietienaitė, 193 psl. \$1.50

SVENTADARBIAI, 1 veiksmo tragedija, N. Gintalas, 33 psl., kaina \$0.25

ALKOHOLIS IR KŪDIKIAI, 23 psl., kaina \$0.15

KRAUJAS IR KERSTAS, novelės, V. Kirlyys, 103 psl., kaina \$0.20

NEW ORIGINAL POLKAS, Ch. Kinderis, gaidos akordeonui su smuiku, kaina \$0.75

LIAUDIŠIOS DAINOS, gaidos mišriam chorui, V. Banaitis, kaina \$1.50

KAS YRA SOCIALIZACIJA, K. Kautsky, 31 psl., kaina \$0.30

SLIUBINĖ ISKILMĖ, 1 veiksmo komedija, 29 psl., kaina \$0.15

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS, 96 psl., kaina \$0.25

EILĖS IR STRAIPNISIAI (Kaip atsirado poezija, realizmas, Kražių skerdynės ir kt.), 97 psl., kaina \$0.25

ANARCHIZMAS, 29 psl., kaina \$0.15

SALOMEJA, vieno akto drama, 59 psl., kaina \$0.25

DEBATAI SOCIALISTŲ SU KLERIKALAIS, 45 psl., kaina \$0.15

DEL PINIGŲ, 3 veiksmų drama, I. Tolstojus, 62 psl., kaina \$0.35

LYTISKOS LIŪS, dr. F. Mačulis, 24 psl., kaina \$0.25

DIEVO TEISMA, parašė Nevezinkas, 16 psl., kaina \$0.10

MATERIALISTISKAS ISTORIAUS SUPRATIMAS, 80 psl., kaina \$0.20

KUNIGU CELIBATAS (kodėl kunigai neveda), 58 psl., kaina \$0.25

NIHILISTAI, 3 veiksmų tragedija, 61 psl., kaina \$0.25

KARĖS NUOTAIKOS, vieno akto - veiksmo drama, 42 psl., kaina \$0.20

CHAMAS IR APASTALAS, 3 veiksmų komedija, 48 psl., kaina \$0.25

STABMELDISKA LIETUVA, 32 psl., kaina \$0.10

KAIP SENOVĖJĖ ŽMONES PERSISTADYVA SAU ŽEME, 28 psl., kaina \$0.10

SIELOS BALSAI, J. Smelstoriaus eilėraščiai, 221 psl., kaina \$0.75

DELKO ŽMOGUI REIKIA GERT IR VALGYT, dr. A. Garmus, 40 psl., kaina \$0.15

DAINOS APIE LAISVĘ, A. Giedraitis, 32 psl., kaina \$0.75

ZEMES PAKOPOS, J. Baltrušičio eilėraščiai, 151 psl., kaina \$0.75

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA su spalvotu žemėlapiu, 96 psl., kaina \$0.75

Užskakymus su pinigais prašoma siųsti:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston 27, Mass.

ra come siusti iluo adresu:
EIVIS
Sa. Boston 27. Mass

Vietinės Žinios

SOCIALDEMOKRATŲ BANKETE

Balandžio 26 d. Lietuvių Piliiečių Dr. Jos salėje buvo Lietuvių Socialdemokratų S-gos 60 kuopos metinis banketas. Į jį susirinko ne tik vietiniai draugai ir bičiuliai, bet ir iš tolimesnių vietovių. Štai M. Wadelienė pataikė sugrįžti net iš Porto-riko, kur ji buvo išvykusi pasisvečiuoti. Simanavičiai atvyko iš Providence, R. I., S. Paplauskienė iš Bradfordo, A. Liutkuvienė iš Bridgewater, Andriukaičiai iš Avon, W. Vasaris iš Montello, L. Paulauskas iš Lowellio, F. Liudanskas iš Naticko, o iš Norwoodo net visas būrys: Fr. Raman su šeima, Neviackai, V. Grinkevičius, P. Kruchas, J. Sviras, Tamulionis. Nemaža buvo iš Cambridge (J. Vincūnai, Banevičius, Keršis, Rudis ir kt.).

Po gardžios vakarienos kuopos pirm. N. Jonuška pokyliui vadovauti pakvietė J. Sonda.

Banketo dalyviams buvo pristatyti svečiai iš toliau, o taipgi vietiniai dr. D. Pilka, B. Kontrimas, adv. P. Simonis, And. Strakauskas, P. Ziruolis, W. Jonaitis, V. Sličkauskas ir kt.

Kalbėjo M. Michelsonas, J. Januškis, M. Mishelsonienė, S. Janeliūnas, Fr. Roman, B. Kontrim, J. Taurinškas.

Laiskais banketo dalyviams sveikino J. Kraskinas, P. Miliauskas ir D. Mažeika iš Worcesterio, J. Urban, F. Vareikis, M. Stakionis visi iš Lawrence, S. Cibulskis (Stamford, Conn.), K. Bukaveckas (Cliffside, N. J.), J. Paknys (Thompson, Conn.), M. Matonienė (Haverhill), K. Venslauskas (Montello), P. Mankus (Blackstone, Conn.).

Albertas Pask iš Norwoodo negalėjo atvykti, bet pridavė \$5 auką.

Bankete paaikėjo, kas buvo tie laimingieji, kuriems teko skirtos dovanos. Jie yra šie: P. Miliauskas iš Worcesterio, laimėjęs Michelsonų dovanotus Vinco Kudirkos raštų 6 tomus (biletas Nr 00882), V. Vilutis iš So. Bostono (biletas Nr 000 46) laimėjęs parkerį ir Helen Balukonienė iš So. Bostono — auksinį laikrodį (biletas Nr 00280).

Laimėjimo biuletenis uoliausia platino V. Jackūnas su Cassey Janeliūniene. Programai pasibaigus, vieni atakavo barą, antri nesigailėjo savo puspadžių ir salės grindų, tretį šnekučiausi su seniai matytais draugais ir bičiuliais. Visiems laikas greitai ir maloniai prabėgo. Buvo malonus banketas.

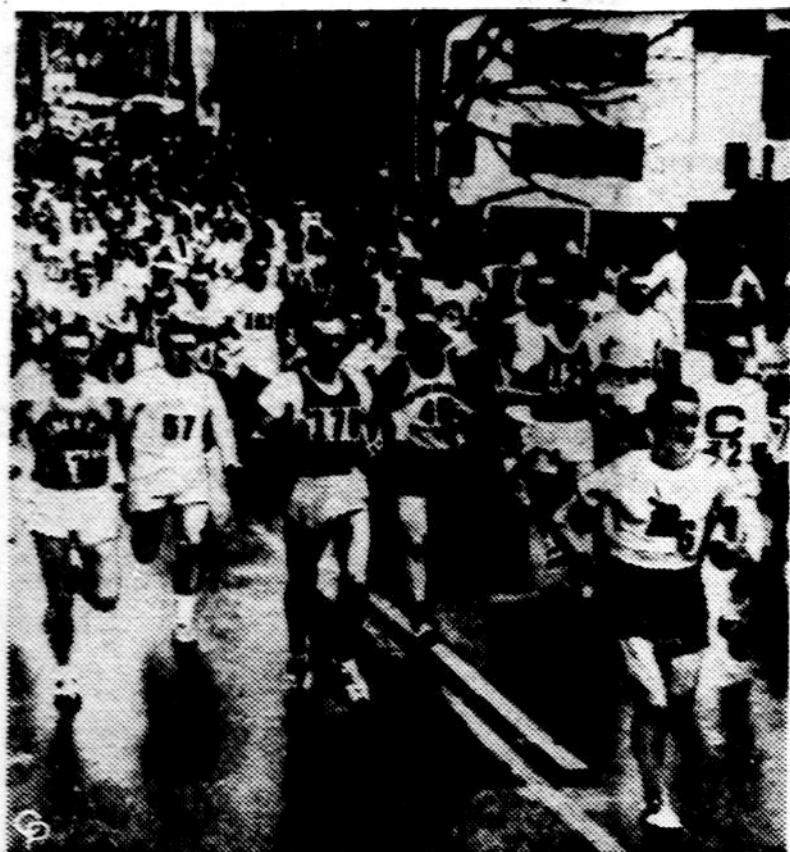
Koresp.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO. Inc.

308 WEST FOURTH ST., SO. BOSTON 27, Mass. TELEFONAS: AN 8-5040
(VIENAS BLOKAS NUO BROADWAY, EINANT D' STREET)

Sužinia Jūsų atnešus mums siuntinius į Lietuvą ir visus kitus Sovietų valdomas kraštus. Siųsti galima tik naujus rūbus, medžiagas ir kitus daiktus. Mūsų ir kitos išlaidos sumamos pas mus, todėl siuntinių gavėjai nieko neįmoka. Visi siuntiniai apdrausti, pristatymas garantuojamas. Siuntiniai išveža į Lietuvą ir kitur tiesiai iš Centralinio Bostono Pašto. Gavėjų jie pasiekia 4-6 savaitę laikotarpį. Siuntiniai siunčiami su Interisto licenzijomis. Gyvenantieji toliau nuo Bostono gali siųsti savo siuntinius mums paštu arba geležinkelio (Railway express), įdėjus daiktų sąrašą ir aiškų adresą, kam siuntinys siunčiamas. Mes, patikrinę daiktus, tuoj pranešame, kiek jo persiuntimas kainuoja. Jums susitapo kelionė į Bostoną. Primename, kad pas mus yra didelis pasirinkimas IVAIRIŲ MEDŽIAGŲ KOSTIUMAMS, SUKNELEMS ir KITOKIŲ, o taip pat odų batams labai žemomis kainomis. ĮSTAIGA ATIDARA: kasdien nuo 9 ryto iki 6 vak., šeštadieniais nuo 8 ryto iki 1 valandų po pietų. VISUS KVIECIAME naudotis skubiu patarnavimu patikimos įstaigos, kuri Jungtinėse Amerikos Valstybėse turi net dešimtis skyrių su daug tūkstančių patenkinčių klientų. Bostono Skyriaus Vėdejas MEČYS KAVALIJAUSKAS

LAIMEJO SUOMIS

Balandžio 20 d. Bostone buvo tarptautinės mėgėjų tolimo bėgimo 63-sios lenktynės. Bėgti reikėjo iš Hopkintono į Bostoną, viso 26 mylias 385 jardus. Lenktynės laimėjo suomis Eino Oksanen, 27 amžiaus dektetyvas iš Helsinkio, nubėgęs tą atstumą per 2 val. 22 min. 42 sek. Antrojo vietą pasiliko lenktynės laimėjęs Johnny Kelley iš Groton, Conn., atbėgęs per 2 val. 23 min. 43 sek.

Bendruomenės Bostono metinis susirinkimas

Metinis A. L. Bendruomenės Bostono Apylinkės susirinkimas šaukiamas gegužės 2 d. (šeštadienį) 7:00 val. vakare Tautinės Sąjungos name (484 E. 4th St., So. Bostone).

Programoje: Valdybos narių pranešimai, aktualieji dienos reikalai, veiklos gairių atėčiai nustatymas, valdybos ir revizijos komisijos sekančiam terminui rinkimas.

Be to, susirinkime kalbės kandidatas į Bostono majorus, Massachusetts senato daugumos vadas sen. John Powers.

Programai pasibaigus, susirinkimo dalyviai bus nemokamai pavaistinti. Kviečiame visus Bostono ir apylinkių lietuvių dalyvauti.

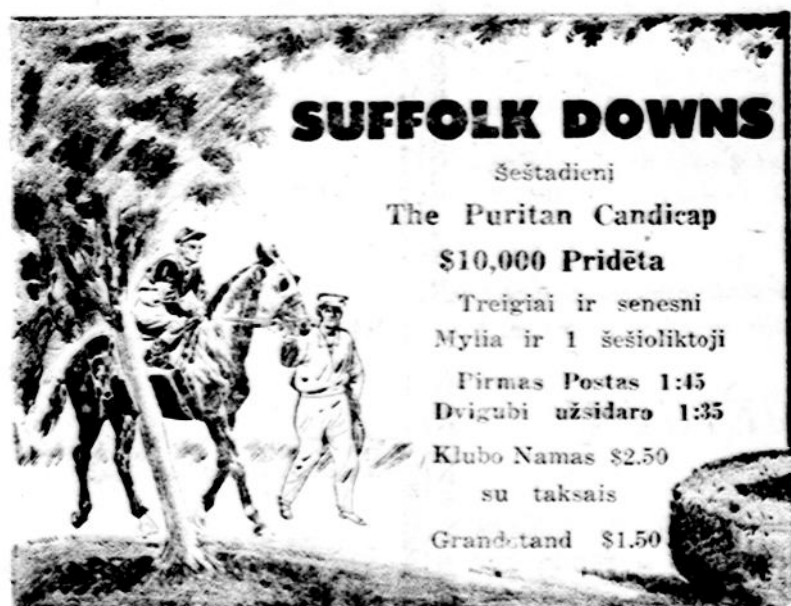
Apylinkės Valdyba

Gina disertaciją

Šį trečiądienį, balandžio 29 d., Bronius Baškys Bostono universitete gina disertaciją filosofijos daktaro laipsniui gauti.

Džiaugiasi antrąja dūkrele

Inž. Apolinaras ir Irena Nenortai džiaugiasi, kad jų vieno mėnesio amžiaus antlėroji dūkrele Dalia-Kristina gražiai auga.

SUFFOLK DOWNS

Šeštadienį

The Puritan Candicap

\$10,000 Pridėta

Treigiai ir senesni

Mylia ir 1 šešioliktoji

Pirmas Postas 1:45

Deigubi užsidaro 1:35

Klubo Namai \$2.50

su takais

Grandstand \$1.50

Lietuvės gražiai pasirodė amerikiečių šventėje

Šitame numery nebebuvo vietos rašyti apie tai, kaip gražiai amerikiečių liaudies meno šventėje Onos Ivaškienės vadovaujams Tautinių Šokių Sambūris ir Moterų Klubas. Apie tai bus kitame numery.

BUTAS NUOMAI

4 kambarių butas, naujai patalintas, nauja gazo-gazo virtuvė, vonia, karštas vanduo ir kiti patogumai, pirmas aukštas su plačiu. Pagėdaujame suaugusius. Nuoma \$45 mėnesiui. Adresas 805 Second St., So. Bostone, AN 8-6522, Mrs. Gray, antrame aukšte. (18)

ISNUOMOJAMAS BUTAS

Išnuomojamas 4 kambarių butas trečiame aukšte, kambariuose saulė šviečia ištisą dieną, šiltas vanduo, gaminė krosnis šildymui ir virimui, vonia, netoli jūra, krautuvės, patogus susisiekimas. Kreiptis į savininką pirmame aukšte 153 1 St., So. Boston, Mass., rytais iki 10 val. ir vakarais nuo 6 iki 8 val. (18)

PARDUODU LANGŲ SKRYNUS

Parduodu langų stietelius (screens). Aukštis 32 ir 35 coliai, platumos visų 32 coliai. Visai mažai naudoti. Kam reikia kreiptis į: Joseph Stanley 22 Telegraph St., So. Boston Tel. AN 8-0703 (19)

KAME GAUTI KALENDORIŲ?

Brocktoniškiečiai Keleivio kalendorių gali gauti pas A. Strumskį 109 Ames St., Montello.

Lawrence jį gausite pas M. Stonie, 57 Sunset Ave.

MEDŽIAGOS SIUNTIMUI Į LIETUVĄ IR KITUR

Didelis pasirinkimas vyrams ir moterims vilnonių, siukinių, nailono, krepo ir kitokių medžiagų.

Labai žemos kainos Ateikit ir Pasirinkit 384 W. BROADWAY arti lietuvių Klubą SO. BOSTONE

SPECIALUS ALIEJAUS KROŠNIŲ PARDAVIMAS

TAUPLYK PINIGUS — TAUPLYK DARBĄ

Nebekask anglių ilgiau, kai gali turėti naują, automatišką aliejaus krosnį su 3 kontroliėmis — 275 galių aliejaus tanką visiškai įtaisytą už specialinę pardavimo kainą, tikrai

Vieškas
Įtaisyimas

\$245

Kol kainos dar nepakilo.

2 METAI GARANTIJOS motorui

PASAUK DABAR GE 6-1204

FORTUNA FUEL CO.

45 DORSET STREET — DORCHESTER, MASS.

The Apothecary

Lietuviška Tikra Vaistinė

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus. Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomiciną, rimifoną, ir vaistų nuo reumatizmo, atracijo, stremų gelimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę. Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm., 382A W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmadienį.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764

Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas kraštus.

Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaides ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.

VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRASYKITE KATALOGŲ.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršū nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškų siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpaikavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštui siuntiniai peruošiami greičiausiu laiku.

Dabar galima siųsti iki 44-svyrų paketus, jei siunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštui galima siųsti iki 22 svyrų siuntinius.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSKI.

Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų.

Kiekviena karvė savo verslą laiko.

Peter Maksvytis

CARPENTER & BUILDER

Atliekam visokius namų taisymo darbus iš lauko ir viduje: pijazas, langus, duris, grindis, laiptus, dedame aliumininius langus ir duris, darome virtuves kambarius ir kitokius vidaus ir išorinius. Naujiems pastatams turime įvairių standartinių projektų. Darbas garantuojamas. Pasaukite dėl įkainavimo.

925 E. 4th St., So. Bostone Tel. AN 8-3630

Siuvėjas Valytojas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų DAROMI PATAISYMAI

Kostiumai išprošijami jums belaukiant Priimanos kainos LEON CLEANSER 483 Broadway, So. Boston

Jei Jums Reikia

Išsigyti namus, apdrausti turtą, užpildyti mokėtines formas (Inc. Tax) ar Notaro patarnavimai,

kreipkitės į KALVAITI IR STELMOKA — BALTIC REALTY

Real Estate ir Insurance Brokerius 389 W. Broadway, So. Boston Tel. AN 8-6030

Geriausias namų dažytojas (Painter outside & inside and paperhanger) naudoja aukščiausios rūšies dažus, ir visokių gedimų taisytojas su geriausia medžiaga ir garantija, yra

Jonas Starinskas

220 SAVIN HILL AVE. DORCHESTER, MASS. Telefonas: CO 5-3854

V. Vadeiša

ODA SIUNTINIAMS

Parduodu pirmos rūšies odą, auksinius, gatavus batus tinkamus siuntimui, padus, vitpadius siuntiniams nupiginta kaina. Atlieku visus buitinius darbus greit, sąžiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas: 173 Eighth St., So. Boston nuo 7 ryto iki 7 val. vak. išskyrus trečiądienius ir sekmadienius. Telefonas: AN 8-0055

Charles J. Kay

(KUCINSKAS)

Lietuvių Plumberis

Atlieku visokius "plumbing" aliejaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisykimo darbus. Kainos priimanamos. Pirmą kartą darote, pasitarkite, paklauskite mūsų kainų. Telefonas: CO 5-5839 12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val So. Bostone, L ir 4th St. BAŽNYCIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir vertė Sv. Raštą į lietuvių kalbą.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingalais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom atogus. Prašom kreiptis:

John Petrus 14 Gartland Street Jamaica Plain, Mass. Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo požio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreipkitės:

BRONIS KONTRIM Justice of the Peace-Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biznius kreipkitės į

Pranę Lembergtę REALTOR

597 E. BROADWAY SO. BOSTONE Šaukit nuo 9 iki 7 v. vak. Tel.: AN 8-7031 o kitu laiku: AN 8-0699

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1250 kiocių, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. tieną. Perduodames lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais kreipkitės į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gausimas ir "Keleivis".

Steponas Minkus.

DR. D. PILKA

Ofis Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY SO. BOSTON, MASS. Telefonas AN 8-1320

Dr. John Repshis

LIFTUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir šventadieniais pagal susitarimą

495 Columbia Road Arti Upland's Corner DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDMANS)

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą Pritaiko Akinius

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8 534 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Radcl

OPTOMETRISTAI

VALANDOS:

Nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Sėdintis—ofisas uždarytas.

447 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. AN 8-0948

Rm. 37 GRADE STREET West Roxbury, Mass. Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO. — JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai Papuošalai

Elektrinis Priešais

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus.

379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. I. Aloha

638 East Broadway South Boston 27, Mass.

Telefonas AN 8-4148

Benjamin Moore Malvos Popieros Sienuose Stiklas Langams

Viešie Reikmenys Namams Reikmenys Plumbieriams Viešie Geležies Daiktai